

Upravištvo Ljubljana Knafljeva 5
— Telefon št. 3122 3123 3124,
3125 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računski prihodni ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
74 180, Wien št. 105 241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina snaga mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7. telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Mednarodni razvoj

Gotovo ni prvič v povojni Evropi, da se važni dogodki na mednarodni pozornici vrste drug za drugim s tolikšno naglico, da jih pero kronista le s težavo dohaja. Posebnost naglih menjav in sprememb zadnjega časa pa je v tem, da si slede druga drugi tako rekoč brez pravih odmorov, brez utrditve tako zvanih »vmesnih položajev«, ki bi dopuščali več ali manj jasne poglede vsaj v bližnjo bodočnost. Ljudje morajo biti zadovoljni, ako lahko sproti doumejo to, kar se je pravkar zgodilo, ne da bi si obenem lastili tudi sodbu o verjetnem poteku nadaljnjih dogodkov. Glavno pa je, da pri vsej filmski naglici, s katero se danes menjavajo mednarodne slike pred našimi očmi, ne izgubimo z vida svojih najožjih narodnih in državnih interesov, ki nas edini zares neposredno zanimajo. Vse države evropskega kontinenta in sveta gledajo danes na splošni mednarodni položaj predvsem skozi prizmo lastnih interesov. Tako postopajo velike in male države. Mi v tej družbi ne moremo biti izjema.

Nagli preokreti v splošnem mednarodnem razvoju ter spremembe, ki sproti nastajajo v tem ali onem predelu sveta, nalagajo v vseh državah brez izjeme ne le odgovornim državljanom, temveč tudi vsem poedincem neprimerno večje odgovornosti kakor še pred nekaj leti. Vsak posameznik je danes nosilec velike odgovornosti na znotraj in na zunan. Zato je prav, ako se primerno disciplinolo samega sebe svoje ponašanje uredi že v naprej tako, da je v skladu s najvišjimi narodnimi in državnimi interesi. Tudi ta nauk, ki izhaja iz sedanjega mednarodnega razvoja, ne velja samo za nas; po njem se danes ravnavo pripadniki velikih in malih narodov, disciplinirani državljani velikih in malih držav.

Navzlic čedalje večji zmed, ki jo zanaša sedanjí nagli mednarodni razvoj med človeštvo skoro že na vseh koncih in krajih zemeljske oble, opažamo prav zadnje čase čedalje večjo samozavest, zaupanje vase in v lastno moč pri vseh narodih sveta, ki se svojemu življenju niso v naprej odpovedali. Tolikšne oživitve vere v zmagovitost zdravih narodnih idej, v imenu katerih narodi pozabljajo na vsa svoja notranja trenja in se združujejo v strnjene celote proti vsemu, kar bi jih moglo od zunaj ogroziti, morda že desetletja nismo doživeli. V govorih državljanov velikih in malih držav se danes kot reče ni nič vleče ena sama bodrilna misel: Zaupajmo vase in v svoje sile, verujemo v zmago idej, ki so nam dale življenje. Malokdaj so državniki spregovorili toliko vzpodbudnih besed, kakor prav v teh zadnjih mesecih.

Poglavje zase v sedanjem mednarodnem razvoju so nepredvidene preokreti na tem ali onem področju, kjer se križajo interesi veseli. Mnoge zajeve v takih trenutkih želja po ugibanju o nadaljnjih bližnjih spremembah, kakor da je že ves svet prešel v dobo popolne negotovosti. Take želje se morejo roditi samo iz nepoznavanja dejanskega mednarodnega razvoja in pa iz pomanjkanja prepotrebne zaupanja vase. Navzlic neštetim navideznim negotovostim je tudi v sedanjem mednarodnem razvoju vse polno stalnih osnov, ki tvorijo edino naravno podlago vsem mednarodnim računom. Primerjave tega ali onega trenutnega položaja s položajem, ki ga že poznamo iz dosedanjega razvoja, so prav zato največkrat zgrešene, ker ne upoštevajo drugačnih činiteljev v enem in drugem primeru. Res je, da kaže ves mednarodni razvoj zadnjih štirih let neštet medsebojne zveze med posameznimi dogodki, ki so povzročili velike spremembe v tem času, toda prav ta medsebojna povezanost mnogih usodnih dogodkov opozarja, da obstojajo mnoge stalnice v vsem tem dogajanju, ki jih še tako zanimiva »perokovanja« ne smejo prezreti. Kar se je lahko zgodilo ali se je celo moralo zgoditi v teh ali onih okoliščinah, se v drugačnih okoliščinah ne more zgoditi. Pravilno poznavanje dosedanjega toka mednarodnih dogodkov nujno navaja k zaključkom, ki ne smejo biti v nasprotju s lastnimi narodnimi ali državnimi interesi. Primerov erpanja pravih naukov iz dosedanjega mednarodnega razvoja je povsod v Evropi in v ostalem svetu polno.

Vzemimo samo angleški primer. Chamberlain je iskreno veroval v zagotovitev svetovnega miru in je temu svojeemu zaupanju primerno uravnaval tudi svoje delovne metode. Ko ga je razvoj dogodkov v zadnjem času prepričal o njih neučinkovitosti, je svoje metode spremenil, po tej spremembi pa se je vsa angleška zunanja politika presusmerila v povsem nove smeri, ki streme k doslej povsem nepričakovanemu razvoju v splošni mednarodni politiki. Nekaj podobnega se je zgodilo v dosednji zunanji politiki Poljske. Tudi s to spremembo je nastal v mednarodni politiki povsem nov položaj, ki

Anglija in Francija pred važnimi odločbami

Angleška in francoska vlada zasedata skoro nepretrgano — Stiki z Ameriko in Rusijo
Zbiranje angleškega in francoskega vojnega brodovja — V pričakovanju važnih izjav min. predsednika Chamberlaina

Oči vsega sveta so od nedelje uprte v London in Pariz. Angleški ministrski predsednik Chamberlain je prekinil svoj velikonočni dopust in na velikonočni ponedeljek se je vršila seja celokupne angleške vlade. Popoldan so se sestali na konferenco člani angleškega ožjega ministrskega sveta.

Posvetovanja z zastopniki drugih držav, posebno z veleposlanikom francoske republike in Sovjetske Unije, grškim poslanikom, turškim poslanikom in italijanskim odpravnikom poslov, so še povečala nervoznost v londonskih političnih krogih. Vsi ti sestanki in konference so se nadaljevale tudi večerj. London je bil v neprestanih stikih s Parizom, pa tudi z Moskvo in Washingtonom.

Kot senzacija prvega reda je vplivalo oficijelno sporočilo, da je angleški parlament, ki je bil pred prazniki odgođen do 18. aprila, sklican za četrtek popoldne ob 14. uri k izredni seji. Podobno kakor v Londonu je tudi v Parizu zasedala vlada in so se vršile vse te dni v francoski prestolnici živahne diplomatske konference. Francoski in angleški vojaški generalštab sta v stalnih stikih.

Diplomacija v Londonu in Parizu dela z vso paro

Neprestani sestanki in posveti — Zadnje vesti govore o omiljenju evropske napetosti

London, 11. aprila br. Diplomatska aktivnost v Parizu in Londonu, ki se je pričela na veliko soboto in se je po nedeljskem nenadnem povratku ministrskega predsednika Chamberlaina iz Skotske v London še pospešila, je nenehoma izredno živa. Danes dopoldne je imel angleški zunanji minister Halifax daljši sestanek z ruskim poslanikom Majskim, nato pa se je odpeljal na Downing Street k ministrskemu predsedniku Chamberlainu na posvet. V Parizu je imel francoski zunanji minister Bonnet dolg sestanek z ruskim poslanikom Suričem. Ministrski predsednik Daladier pa se je sestal z ameriškim poslanikom Bullittom in z generalnim tajnikom rumunskega zunanjega ministrstva, ki se že nekaj dni mudi v Parizu.

Z izredno napetostjo pričakujejo tako v Angliji kakor v Franciji četrtekve seji obeh angleških zbornic ter izjav, ki jih bosta na sejah podala v imenu vlade ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister Halifax. Poslanska in lordska zbornica bi se morali sestati šele v torek, 12. t. m. zaradi zasedbe Albanije po Italiji pa da sta bila oba doma sklicana predčasno že za četrtek.

Pariz, 11. aprila. o. Rezultat neobičajno živahne diplomatske in vojaške aktivnosti v teku velikonočnih praznikov se more formulirati na naslednji način:

Po Cianovih in Mussolinijevih osebnih zagotovilih Angliji, da gre v Albaniji samo za omejene operacije, se opaža gotovo popuščanje napetosti. Istočasno je tesno sodelovanje Francije in Anglije dovedlo do več zelo naglih vojaških ukrepov, zlasti na morju. Po poslednjih diplomatskih korakih ki so bili podvzeti v Rimu, se pričakuje vsaj začasno lokaliziranje spora zaradi Albanije.

bo prav tako vplival na bližnji mednarodni razvoj. Tako se mednarodnemu dogajanju sproti spreminjajo »okoliščine«, kar nas navaja, da navzlic medsebojni povezanosti posameznih dogodkov, ki se zadnja leta prepletajo kot železna veriga skozi vse mednarodno dogajanje, vendar ne istovestno položajev, ki so navzlic navideznim podobnostim povsem različni. Zato je tudi napačno, navadno brez podlage, vselej pa najmanj preuranjeno sleherno ugibanje o verjetnem bližnjem razvoju, v kolikor izhaja samo iz starih, doslej poznanih osnov. Mnogo novejših primerov kaže, da se čisto čez noč spreminjajo položaji, ki se zde usodni samo v eno smer, v novo usodnost v povsem nasprotni smeri. Nagle spremembe in menjave, kakršne nam prinaša sedanjí mednarodni razvoj, pa zahtevajo seveda povsod trdnih živcev in veliko porcijo hladnokrvnosti. Narodom, ki imajo to, se ni treba bati za obstoj! S tem pa se lahko ponašajo samo taki narodi, pri katerih se tudi poedinci zavajajo svoje velike odgovornosti, ki jim jo nalaga sedanjí čas.

V ponedeljek je bila izvršena koncentracija angleških pomorskih sil v Sredozemskem morju. Ravno tako je izvršila tudi Francija koncentracijo svojega sredozemskega brodovja.

Včeraj se je nenadoma vrnil v London angleški kralj, ki je takoj sprejel predsednika vlade Chamberlaina. Popoldne je bila konferenca vseh štirih angleških obrambnih ministrov. Za četrtek pričakujejo velevažnih izjav angleške vlade v parlamentu. Napovedujejo v zvezi s to sejo, da bo Anglija svečano prevzela napram Grčiji, Rumuniji in Turčiji iste obveznosti kakor jih je prevzela napram Poljski.

Med Rimom in Londonom je v teku živahna izmenjava misli. Italija je baje podala izvestne izjave, ki so dale angleškimi krogom povod, da presojajo nocoj položaj nekoliko bolj optimistično.

Italijanska okupacija Albanije se med tem nadaljuje in bo skoraj završena. Po begu kralja Zoga in albanske vlade v Albaniji ni bila več sestavljena nova vlada, temveč samo začasni upravni odbor, ki je ukazal albanskim zastopnikom v inozemstvu, naj ustavijo vsako diplomatsko delovanje.

Morrison in državni podtajnik v Foreign Office str Aleksander Cadogan.

London, 11. aprila. w. Zunanje-politični odbor vlade se je ob 15. ponovno sestal na Downing Streetu pod predsedstvom ministrskega predsednika Chamberlaina. Pred sejo je imel francoski poslanik Corbin razgovor s lordom Halifaxom. Tudi štirje ministri za državno obrambo lord Stanhope, lord Chatfield, vojni minister Hore Belisha in sir Kingsley Wood, ki tvorijo imperijski obrambni odbor, so se sestali k posvetovanju pred sejo zunanje-političnega odbora ministrov.

V Parizu beležijo popuščanje napetosti

Pariz, 11. aprila. AA. (Havas): Po intenzivni diplomatski delovanju med velikonočnimi prazniki se opaža znatno popuščanje mednarodne napetosti. Italijanska vlada je sporočila britanski vladi, da je italijanska akcija v Albaniji strogo omejena samo na to državo.

»Journal« piše: Napetost mednarodnega položaja je znatno popustila, vendar je še zmerom velična.

»Jour« pravi: Evropa doživlja pravo paniko. Če bi bilo drugače, bi se skoraj lahko čutili.

»Republique« sodi, da zahteva sedanjí položaj še večjo delavnost na Francoskem s pravico do civilne mobilizacije vseh, ki ta trenutek ne delajo v vojski ali za vojsko. Dalje pravi list, da terja položaj splošno vojaško obveznost na Angleškem.

Angleško-francosko jamstvo za Grčijo in Turčijo

Halifaxove izjave grškemu in turškemu poslaniku Pogajanja z Rumunijo

London, 11. aprila. br. Angleški zunanji minister Halifax je sprejel danes grškega, turškega in rumunskega poslanika. Grški in turški poslanik sta izjavila v imenu svojih vlad, da sta Grčija in Turčija odločeni za vsako ceno braniti integriteto svojega teritorija in svojo neodvisnost proti vsakemu napadu, naj bi prišel potem s katere koli strani. Halifax jima je izjavil v imenu angleške vlade, da bosta pri tem deležni vse podpore Anglije in da prevzema Anglija v primeru napada na Grčijo ali Turčijo iste obveze, kakor jih je prevzela napram Poljski.

»Figaro«: V nekaterih dobro poučenih londonskih diplomatskih krogih trde, (a mi prinašamo to trditev z največjim pri-
držkom), da je Mussolini poslal zadnjih 48 ur predsedniku britanske vlade lastnoročno pismo, v katerem mu daje razne obljube, iz katerih se lahko sklepa, da želi Italijani ostati nevtralni.

Pomirljiva zagotovila Italije Angliji

Pariz, 10. aprila. AA. Havas poroča: Intenzivna diplomatska akcija v Parizu in Londonu je neposredna posledica mednarodnega položaja, posebno pa položaja na Sredozemskem morju. Italijanska vlada je obvestila angleško vlado, da ne namerava uničiti albanske neodvisnosti ter da želi »poštovati« quo na Sredozemskem morju. Sedanje dogodke je po mnenju fašistične vlade izzval kralj Zogu. Ta spor med kraljem Zogom in italijansko vlado je po trditvah Rima bil popolnoma nepotreben.

London, 11. aprila. w. Kot dosedanjí zaključek italijansko-angleških razgovorov je smatrati izjavo italijanske vlade, da nima proti nobeni balkanski državi nikakih agresivnih namenov in da bo spoštovala neokrnjenost ozemlja vsakere izmed njih. Dalje je izjavila italijanska vlada, da ne bo ničesar storila, kar bi Albaniji trajno vzelo značaj neodvisne evropske države. Z ozirom na te informacije gledajo v londonskih političnih krogih nocoj na politični položaj nekoliko bolj optimistično.

Angleško-francosko jamstvo za Grčijo in Turčijo

Halifaxove izjave grškemu in turškemu poslaniku Pogajanja z Rumunijo

Rumunski poslanik je obvestil na podlagi sklepa rumunske vlade zunanjega ministra Halifaxa, da je tudi Rumunija pripravljena skleniti z Anglijo isto pogodbo kakor jo je sklenila Poljska. Angleška vlada je to rumunsko izjavo sprejela na znanje.

Italijansko zagotovilo Grčiji

Atene, 11. aprila. br. Italijanski poslanik je danes obiskal predsednika grške vlade generala Metaxasa in mu sporočil, da je italijanska vlada odločena spoštovati integriteto Grčije.

Turčija bo vztrajala pri dosedanji politiki

Izjave predsednika vlade v parlamentu — Turčija bo neomajno zvesta prijateljem in zaveznikom

Ankara, 11. aprila br. Na današnji popoldanski seji poslanske zbornice je podal ministrski predsednik daljši ekspozé o najnovejšem razvoju položaja v Srednji Evropi in na Balkanu. Povod zanj mu je dala italijanska okupacija Albanije. Ministrski predsednik je podal v zvezi s tem važne izjave v zunanji politiki turške vlade.

Turčija, je poudaril, ne bo v ničemer spremenila svoje dosedanje zunanje politike. Ohranila bo neomajno zvestobo do prijateljskih in zaveznikih narodov v besedi in dejanju. Turčija hoče za vsako ceno služiti miru. Turška vlada se bo trudila da ohrani svoje dosedanje prijateljske od-

nošaje z vsemi velikimi in malimi državami. Turška vlada se ne bo dala zavesti po nikalnih ideoloških ali drugih gestih, da bi krenila s svoje dosedanje politične poti. Glede na sedanjí položaj je vlada ukrenila že vse potrebno, da bi bila Turčija pripravljena za vsak primer. Turčija je pripravljena tudi na vsako nevarnost in na vsak napad. Pri tem se opira v prvi vrsti na patriotizem prerjenega turškega naroda.

Ekspozé ministrskega predsednika je bil sprejet z velikim odobravanjem. Zbornica je nato 389 glasovi vseh navzočih poslancev izrazila vladi zaupnico. Proti zaupnici ni glasoval nihče.

Zbiranje angleške sredozemske mornarice

Ladje so zapustile svoja oporišča in odplule v neznane smeri — Sodijo, da se zbirajo nekje v grških vodah

Pariz, 11. aprila. o. Iz Gibraltarja je večerj odplovalo več angleških vojnih ladij v polni bojni pripravljenosti v neznano smer. Ostale vojne ladje so stalno pod paro. Prav tako je tudi vojaštvo v gibraltarskih utrdbah zavzelo svoje postojanke.

Z Malte poročajo, da je tudi večina tam zasidranih angleških vojnih ladij odplula v neznano smer. Splošno sodijo, da se angleška mornarica zbira v grških vodah.

Atene, 11. aprila. o. Davi se je zasidrala v luki Argostoli na grškem otoku Kefaloni več angleških vojnih ladij.

Rim, 11. aprila. o. Glede na pisanje francoskega in angleškega tiska o diplomatski akciji, ki jo nameravata podvzeti francoska in angleška vlada v obliki protesta pri italijanski vladi, beležijo italijanski listi vesti o skrivnostnem gibanju angleške vojne mornarice okoli otoka Krfa. »Gazetta del Popolo« poroča, da se angleške vojne ladje gibljejo v sumljivih smereh. Tako je

ena izmed največjih angleških križark »Malaja«, ki je bila v Mentoni, preteklo noč naglo odplula s polno paro v neznano smer. Prav tako je tudi križarka »Warspite«, ki je bila v San Remu skupno z vojno ladjo »Aberdeen«, odplula ponoči v neznano smer. Italijanski list vprašuje, kam so te ladje odplule.

London, 11. aprila. o. Potrjujejo se vesti, da je vse angleško sredozemsko vojno brodovje v vojni pripravljenosti. O gibanju vojnih ladij čuvajo največjo tajnost.

Kairo, 11. aprila. o. V angleški vojski v Egiptu so bili ukinjeni vsi dopusti. V Aleksandriji pričakujejo prihod angleškega vojnega brodovja.

Egiptski kralj Faruk obolei

Kairo, 11. aprila. AA. Reuter: Kralj Faruk I. bo moral nekaj časa ostati v postelji, ker je lažje obolel.

Zasedanje Albanije

Po italijanskih napovedih bo danes zasedeno vse albansko ozemlje — Začasna upravna oblast v Albaniji

Rim, 11. aprila. o italijanske čete so zasedle vsa važnejša mesta v Albaniji. Po službenih poročilih pri teh operacijah ni bilo večjih spopadov ter sprejema albanske prebivalstva italijanske vojske zelo prijazno. Prodiranje se nadaljuje zelo naglo in pričakujejo, da bo najkasneje jutri zasedeno vse albansko ozemlje.

Italijanske čete prodirajo v štirih kolonah. Prva je pod poveljstvom generala Scatolinija in je v soboto zasedla Skader in Leš, sedaj prodira v severni in severno-vzhodni smeri. Druga kolona prodira iz Tirane in Elbasana v južno-vzhodni smeri. Tretja kolona poveljuje generala Messe. Tretja kolona, pod poveljstvom polkovnika Bernardija, je prodira iz Valone preko Fierija, ter je došla v Devoli, kjer so petrolejski izviri. Četrta kolona prodira od Sante Quarante proti jugu.

Italijanska letala križarijo neprestano nad Albanijo, da bi dognala ali se še je zbirajo ostanki albanske vojske, ki se je umaknila v gorske kraje.

Tira a, 11. aprila. br. Prodiranje italijanske vojske proti severni grški meji se naglo nadaljuje. Italijani so danes zavzeli Tepeleni in Argirokastro. Jugovzhodno od Valone v Srednji Albaniji sta padla kraja Tetovo in Grotone.

Albanska Narodna banka je danes obnovila poslovanje v vseh svojih podružnicah. Albanski frank bo ostal še nadalje v veljavi in bo ohranil dosedanje razmerje do lire.

Začasni upravni odbor ki nadomešča vladno in ki ga sestavljajo albanski oficirji in upravniki, je imel danes dopolne seje, na kateri je sklenil sklicati zastopnike vseh albanskih pokrajin v Tirano. To se bo jutri konstituirala začasna albanska zbornica, v kateri bo vsaka pokrajina zastopana po 5 do 15 delegatov glede na število svojega prebivalstva.

Proglas generala Guzzonija

Tirana, 11. aprila. AA. (Sterani). Poveljnik italijanske armade v Albaniji general Guzzoni je izdal proglas na albanski narod. Proglas naglašja, da imajo italijanske čete v Albaniji nalogo izvesti veliko in bratsko poslanstvo nuru in stalne.

Zadnja nočna poročila:

Obsežni vpoklici v Italiji, Franciji in na Poljskem

V Parizu cenijo, da ima Italija pod orožjem tri milijone mož — Francija ponovila ukrepe iz lanskega septembra

Pariz, 11. aprila. br. V inozemstvu razširjene vesti o obsežnem vpoklicu rezervistov v Italiji se sedaj iz Rima tudi uradno potrjujejo. Po nocojšnjih uradnih poročilih so mobilizirani tekoma zadnjih mesecev še skoraj vsi rezervisti 1901 do 1912. dočim sta letnika 1917 in 1918 že od poprej pod zastavami. Poleg tega so vpoklicani tudi vsi rezervisti, ki služijo pri specialnih četah italijanske uradne poročila pravijo, da je na ta način mobiliziranih 15 letnikov in da je italijanska vojska dosegla imponirajočo moč. V francoskih vojaških krogih sodijo po teh podatkih, da ima Italija pod orožjem okrog 3 milijone mož.

Pariz, 11. aprila. br. Vlada je na današnji seji, ki ji je prisostvoval nekaj časa tudi vrhovni poveljnik francoske vojske general Gamelin, odobrila nove varnostne ukrepe, ki so bili deloma sklenjeni že včeraj. Ukrepi bodo izvedeni tekoma jutrišnjega dne.

Kolikor se je dalo izvedeti, gre za vpoklice rezervistov, ki so potrebni za popolno zasedbo Mactinove linije in drugih francoskih položajev. Vpoklicani so tudi rezervisti specialnih čet. Obsegi vpoklicev je približno isti, kakor je bil pri vpoklicih lanskega septembra.

Varšava, 11. aprila. Iz zanesljivih virov se zadržuje, da je nocoj nenadoma prispel iz Berlina v Varšavo polski veleposlanik Lipski. Takoj po prihodu se je zglasil pri zunanjem ministru Becku in imel z njim daljši razgovor, ki so mu deloma prisostvovali tudi vodilni generali in nekateri ministri.

Lipski je poročal o svojem zadnjem razgovoru z nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom. Govori se, da je Ribbentrop pri tem razgovoru kot dokaz poljske lojalnosti in nevtrinitete zahteval naj Poljska odpusti 500.000 vojnih obveznikov, kolikor jih ima preko normalnega stanja redne vojske mobiliziranih že iz druge polovice marca.

Nemški listi o alarmu na zapadu

Berlin, 11. aprila. AA. (DNB). Nemški tisk naglašja, da je bila popoldneva osnova politična vzemirjenost, ki je zavladovala v Londonu in Parizu za čase velikonočnih praznikov v zvezi z italijansko akcijo v Albaniji. »Völkischer Beobachter« piše, da se zapadne sile maio brigado za Albanijo albanski narod in kralja Zoga temveč da v Londonu in Parizu odločeno sami momentu politične sile. Dejstvo da je Italija definitivno zasedla drugo stran ohranjenih vrat pomeni da je Jadran postal zaprti italijansko-jugoslovnski morje, ki bo v primeru vojne ne pristopno za angleško mornarico tako da bo Jadran pomeni za obe adrijski državi velike in varne luke. Ker se to gotovo dejstvo na Jadranu ne more več spreminjati poskušajo demokratska politika izkoristiti to priliko, da nadaljuje obkroževanje obeh srednjeevropskih veseli. Zaradi tega poskušajo pridobiti Grčijo naj se priključi znanim silam.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« piše Italija je začela akcijo v Albaniji da bi zaščitila svoje državljane in mir na Balkanu, ki ga je ogrožal kralj Zogu s svojo

ga sodevanja. Jamčim vam, pravi proglas dalje, da bo zagotovljen javni mir, spoštovanje plemenitosti, verska svoboda, čast in plemenitost albanskega naroda. Albanija bo doživela novo dobo dela, pravice, blaginje in napredka.

Proglas poziva narod k poslušnosti in sodelovanju z italijanskimi četami ter podarja, da bo strogo kaznovan vsakdo, kdor bo kršil ta program. Proglas se končuje z izjavo, da želi kralj in cesar ter Mussolini dobro Albaniji, ki mora nadaljevati svoje delo z veseljem pod zaščito fašistovskih snopov.

Kralj Zogu se bo naselil v Carigradu

Carigrad, 11. aprila. br. Tu so se razširile vesti, da namerava albanski kralj Zogu prositi od turških oblasti dovoljenje, da se naseli v Carigradu.

Jugoslovenska ladja v albanskih lukah

Split, 11. aprila. o Davi je prispel v Split parnik »Srbina«, last Jadranske plovidbe, ki vzdržuje potniški in tovarni promet med našimi in albanskimi lukami. Po pristanku v Santi Quaranti ter Valoni je včeraj sprejel v Draču na krov več madžarskih in nemških potnikov. Kapitan parnika je izjavil novinarjem, da albanske luke poslujejo in da so upravo v njih orezale italijanske oblasti, ki so bile zelo uslužne do našega parnika, zaradi česar je mogel povsem normalno izvršiti svoje posle.

Začasna upravna oblast

Tirana, 11. aprila. AA. Albanska uradna agencija poroča: Z dovoljenjem italijanskega poslanstva v Tirani je bil imenovan začasni upravni odbor za Albanijo. V odboru so predsednik Džeteli, ju bit ki upravlja stočasno pravosodje za levo Mihail Čerko, ki se mu poverjenj zunanje zadeve za Kadareja, ki vodi notranje zadeve, Kosta Marko, ki je prevzel finančne posle, Lanbi Aleksi, ki vodi gospodarstvo, in Izedin Bećir, ki je prevzel gradbene posle.

Že popoldanski varšavski listi, ki so izšli pred prihodom Lipskega so poročali da Poljska zankrat še ne more demobilizirati. Pri tem sklepe je, kakor se zadržuje ostalo tudi na konferenci pri ministru Becku. Govori se celo, da je bil sklenjen vpoklic nadaljnjih 3 letnikov, vendar te vesti še niso prišle.

Vzmemirjenje na Poljskem

London, 11. aprila. br. Po vesteh iz Varšave se poljska poljske javnosti vnovič precepija nervoznost zaradi poročil o koncentracijah nemških čet ob poljski meji. Nocojšnji listi beležijo k temu da prinaša hitlerjevsko glasilo v Gdansk »Danziinger Vorposten« v senzacionalni obliki poročila, da so Nemci na Poljskem izpostavljeni hudim šikanam in preganjanjem in da je samo v pretekli noči ubežalo čez mejo okrog 40 Nemcev. Listi opozarjajo, da se je na sličen način začela v septembru lanskega leta kampanja proti CSR, beležijo pa ob enem, da drugi nemški listi in nemški radio teh vesti še niso razveljali.

Kraljica Geraldina zbolela

Atene, 11. aprila. br. Albanska kraljica Geraldina je v Solunu močno obolela. Dobil je visoko temperaturo. Prepeljali so jo v neki sanatorij. Pri njej so kralj Zogu in kraljeve sestre.

Chamberlain v avdienci

London, 11. aprila. br. Nenadoma se je danes popoldne iz Windsora vrnil v London angleški kralj. Takoj po svojem prihodu je sprejel ministrskega predsednika Chamberlaina, ki mu je poročal o razvoju položaja v Evropi. Prihod vladarja v London je vzbudil v diplomatskih krogih veliko pozornost, vendar se bo vladar še nocoj vrnil nazaj v Windsor.

Povratak generala Sikorskega iz Francije

Varšava, 11. aprila. AA. Bivši predsednik poljske vlade general Sikorski, ki si je ugleda Magnitovovo črto in se udeležil mejevoj francoske vojske se je vrnil v Varšavo. »Kurier Poranny« piše da je general prišel v stik s francoskim poveljnikom in imel priložnost prepričati se o orožnem in idejnem bratstvu med obema vojskama.

Zahvala kraljevskega doma

Beograd, 11. aprila. AA. Za velikonočne praznike so poslali čestitke mnogi posamezniki in ustanove iz države in inozemstva na naslov Nj. Vel. kraja Nj. Vel. kraljice Marije. Nj. Vis. kneza namestnika Pavla in kraljevskega doma. Po najvišji odredbi sporoča pisarna Nj. Vel. kraja vsem zahvalo za izražene čestitke.

Beleške

Sestanek vseh opozicijskih skupin v Beogradu

Iz Beograda poročajo, da je včeraj dopoldne prispel tja podpredsednik HSS inž. Avgust Košutić. Najprej je obiskal obolenega predsednika SDS Ljubomira Davidovića. Nato se je odpravil na stanovanje dr. Nintića, kjer so se istočasno zbrali zastopniki vseh opozicijskih strank. Poleg inž. Košutića so se konference udeležili Jovan Banjanin, Bogoljub Jevtić in Nijlija Mihailović za JNS, Božidar Vajić in dr. Marković za Davidovićeve demokrate, dr. Nintić, Miša Trifunović in Krsto Miletić za starodavne kake ter dr. Milan Gavrilović in dr. Tupanjanin za zemljoradnike. Popoldne se je konferenca nadaljevala. Vodja zemljoradnikov Joca Jovanović je novinarjem v opoldanskih urah izjavil, da je konferenca vnovič pokazala popolno skladnost v stališčih vseh opozicijskih skupin glede politične situacije.

Predsednik Živković v Splitu

Kakor poročajo iz Splita se je tja pripeljal predsednik JNS Peter Živković. V Dalmaciji bo ostal nekaj dni. Imel bo obnem več sestankov s pristaši JNS v Splitu in okolici.

Potreba skupnega dela vodeželja

»Učiteljski tovariši« razpravljajo v uvodu o izvenšolskem delu našega učitelstva. Uvodnik opozarja zlasti na sistematično proučevanje razmer v katerih živi slovenski otrok ter pravi: »Prvi rezultati tega izvenšolskega dela našega učitelstva nam razenirajo dovolj zainostno silo gospodarskega stanja v Sloveniji. Vse strankarske koristi in strasti morajo otihtiti v trenutku, ki zahteva nujno trdne izgrajene gospodarskih in kulturnih osnov našega naroda. Po našem trdnem prepričanju je mogoče doseči zadovoljiv uspeh, a obstoi in konkurenčno silo našega naroda le tedaj če se združijo vsi resnični odločbi v enotnem prizadevanju izvesti popolnopravno ozdravljeno našega podelja.«

Razpust Delavske zbornice v Ljubliani

Izvrševalni odbor Narodne strokovne zveze nam pošila naslednje poialno: »Glede na časopisna poročila o imenovanju članov v samoupravo Delavske zbornice v Ljubliani sporočamo, da je bila sestra samouprave Delavske zbornice izvršena brez zaščitanja strokovnih organizacij zato tudi Narodna strokovna zveza ni komur in nikomur v tem vprašanju niala svojega mnenja. Zato nihče nima pravice, da v tej samoupravi zastopa in govori v imenu NSZ.«

„Molotovsk“

Kakor poroča »Tempso« poročevalec iz Moskve, nadaljuje Rusija v zadnjem času v pospešenem tempu graditev ravnih novih pomorskih oporišč in pomorskih arsenalov. Največji pomorski arsenal so bili že leta 1936 ustanovljeni na otoku Jaert pri Arhanselsku. V zadnjem času se je ves ta pomorsko-industrijski kompleks silno povečal in narasel že v pravo industrijsko mesto, ki je te dni dobilo naziv Molotovsk. Otok je s celino zvezan po 2,5 km dolgem mostu. Na otoku so razen novih industrijskih objektov zgradili tudi velike vojašnice za ločiranje vseh mornaric, ki pripadajo k tako zvanim severni floti.

Švica za svojo obrambo

Švicarska zvezna vlada je, kakor smo kratko že poročali, izdala v sredo 5 t. m. poziv na švicarsko ljudstvo, v katerem ga prosi, naj prostovoljno pripomore k dopolnitvi švicarske vojske. Poziv opozarja da je bila starostna doba za vojaško službovanje v Švici pred kratkim podaljšana za 12 let od 48 leta starosti do 60 leta. Vsi ml. ki bodo označeni pri naborih za neoporne bodo dodeljeni k dopolnilnim službam, nemotorni med 20 in 32 letom starosti pa bodo še enkrat pregledani. Zvezna vlada poziva, naj se vsi nad 32 let stari državljani, ki so bili proslavljeni za usposobene in ki tudi sicer niso bili dodeljeni k nobeni dopolnilni vojaški službi, prostovoljno zglašijo za dopolnilna dela. Zvo poziv, ki je namenjen tudi ženam in otrokom, da tudi po svoje prispevajo k švicarski vojaški obrambi, zaključuje vlada takole:

»Ako bi izbruhnila vojna — česar nas Bog obvaruj! — bi samo kratka zvestoba in pripravljenost vsakega našega moža in vsake naše žene rešili naše najbolj sveto premoženje: svobodo in neodvisnost Zvezne vlade ve, da švicarsko ljudstvo v tem pogledu ne misli drugače.«

Ustanovitev mladinske JNS v Mostah pri Ljubliani

V sredo dne 5. aprila t. l. zvečer je bil v prostornem salonu g. Lasana ustanovljen občni zbor krajevnih mladinske organizacije JNS za Moste. Pripravljalni odbor pod predsedstvom g. Guština je s tajnikom g. Zeleznikom mogel laviati da le ob ustanovitvi prielanih je 86 članov. Občni zbor je potekel v najlensem razpoloženju. G. Guštin se je v lepem pozdravnem govoru zahvalil za številno udeležbo saj se je zbralo okrog 150 mladih simpatizantov. Po tainiškem poročilu g. Zeleznika so bile volitve prvega odbora. Predložena lista je bila soopasno sprejeta na čelu li je kot predsednik g. Guštin ki se je tolo zahvalil za zaupnico. Predsednik JNS za Moste g. Pavel Pavčič je v jedrnatih besedah podal navodila za delovanje JNS v Mostah in obljubil vsi članu starih prijateljev mladega giba. Tajnik banovinskega odbora JNS g. Andrej Uršič je najprej opravičil za držanega senatorja dr. Alberta Kramerja

Razlaga nove angleške politike

Kakor je znano, je angleška vlada po 15. marcu pričela organizirati tako zvano »evropsko obrambno zvezo«. Njena akcija pa je naletela na težave, zato so jo čez noč zamenjali z novo politiko enostranskih jamstev zapadnih veseli napram raznim evropskim državam. Na podlagi te nove politike je bila potem sklenjena angleško-poljska zveza. Sedaj poročajo, da bo angleška vlada isto stališče zavzela napram Grški. Zakaj se prvotno zamisljena akcija ni posrečila, o tem prav zanimivo razpravlja znani diplomatski publicist Pertinax v »Europe nouvelle«.

»Male države se obnavljajo stopiti na stran zapadnih demokracij. Spomin na abesinski spanski in češkoslovaški polom je zelo živ. Obupale so nad pariškimi in londonskimi politikami in so odstopile od »kollektivne varnosti«, ki je postala kollektivna katastrofa. Vsaka se je hotela umakniti udarcem totalitarnih držav, ter so danes druga za drugo prišle do tega, da so se proti-zavarovale, ako niso celo

stopile na njihovo stran. Nenadoma, potem ko se je nova »Srednja Evropa« že napol zgradila in ko moreta dobivati francoska in britanska pomoč samo še obliko nekakšne vojne izčrpanja, se od teh malih držav kar na lepem zahteva, da se premislijo, se vrnejo na staro pot in oživijo ostanke izgubljenega zaupanja. Zato kolebajo in odlagajo svojo odločitev v upanju, da bo strašna dilema šla mimo. Ali ne bo na vse zadnje oni, ki se bo pogumno izjavil prikladal strela na sebe? Zastopnik ene teh zbeganih in perpleksnih držav je takole formuliral informacije, katere je sprejel od svoje vlade: 1. branili bomo vsako ped zemlje, 2. ne udeležimo se na nobenem zaščitenem sistemu, 3. pod temi pridržki bomo oprežno uskladili svojo politiko z zapadnimi veselami. — Dokler torej traja mir, želijo male države ostati izven skupnih priprav. Toda ko bo kocka padla, jim ne bo ostala nikakoli izbira več. Važno bi torej bilo, da se pripravlja okvir, ki bi jim služil kot zašlomba.«

„Delo in skrb msgr. dr. Tisa“

Pod tem naslovom objavlja polslužbeno glasilo madžarske vlade »Pester Lloyd« daljšo poročilo iz Bratislave. V poročilu citamo poleg drugega:

Debelušasti in po izgledu jovialni gospod ki za svojo pisalno mizo v dobro zastraženem vladnem poslopiju v Bratislavi in v slabem razpoloženju deli avdienco močno vstran potisnjeni mož, ki je svojo lepo župnijo v trencanskem okraju zamenjal za mesto ministrskega predsednika slovaške republike, ima spet težke skrbi. Msgr. dr. Tiso konfirira dnevno s svojim ostarelim a še vedno gibčnim nastnikom dr. Adalbertom Tuko in ti razgovori od katerih naj bi bili odvisni bol in blaginja slovaškega naroda trajajo ozno v noč tako da služabniki stiskajo glave in se vprašujejo, o čem se neki tako dolgo pogovarjata oba gospoda.

Dobro poučeni pravijo, da gre za židovski zakon. Seveda, posebno od srca ta stvar ne gre.

Pred bratislavsko vladno palačo, nekdanjim sedežem k u k vojaškega poveljstva, stoji dnevno mnogo avtomobilov, blesketajočih pompozni in zares pogleda vrednih avtomobilov, iz katerih izstopajo sami zaposleni ljudje. Vse zares tako izgleda, kakor da je tam zdaj za vrati, ki jih stražijo Hlinkovi gardisti, mrzlično delo v teku. Nedvomno se mnogo začneja, toda ni se mogoče ubraniti vtisa, da nosi vse to delo pečat naglice. Dr. Tiso, kakor mislijo mnogi tihi opazovalci, se iz najtežjega še ni izmotal. On in dr. Tuka bi bila najbrž zelo vesela, ako bi že mogla reči, kar je nekdo dejal neki francoski državnik: Revolucija je končana, začena se vsakdanje življenje.«

Angleški vojaški izdatki

Pariški poluradni list o finančni moči Anglije

Pariz, 11. aprila. b. »Temps« objavlja pregled o stanju angleških financ ob zaključku proračunskega leta 1938/39 s posebnim ozrom na angleške vojaške izdatke v navedenem proračunskem letu, ki se je zaključilo 31. marca. Po začetnem predogu je državni proračun za lanske leto predvideval okoli 352.000 funtov prebrih dočim se je ob zaključku pokazal prmanj klaj v znesku 12 milijonov 714.000 funtov (3 milijarde din) četudi so bili prejemki preteklega leta za okoli 54 milijonov funtov (14 milijard din) večji od onih v letu 1937/38. To razliko je treba v glavnem pripisati večjemu angleškemu oboroževanju, ki zahteva vedno večje državne izdatke.

Skupni znesek vseh vojaških izdatkov v preteklem letu znaša 382,5 milijona funtov (nad 92 milijard din), kar daleč presega prvo predvidenjanje vlade. V proračunskem letu 1937/38 je bilo v ta namen izdanih le okoli 262 milijonov funtov, leto poprej pa celo samo 186 milijonov funtov. Iz tega sledi, da so bili lanske leto vojaški izdatki Anglije za okoli 120,5 milijona funtov ali okoli 46% večji od predlanih, kar pomeni skoro podvojitve angleške vojaškega proračuna. Razen tega je mogoče ugotoviti da je bil tempo vojaške proizvodnje v preteklem letu v skladu s prvotnim predvidenjanjem.

Navedeni znesek 382,5 milijona funtov

vojaških izdatkov je bil do višine 254,5 milijona funtov, kar pomeni 66% večji od predlanskega leta. V primeru s predlanskim letom so se davčni prejemki za kritje vojaških izdatkov zvišali za okoli 59 milijonov funtov, istočasno pa so se povečali tudi izredni prejemki (posojila v obrambne namene) od 65 milijonov funtov v letu 1937/38 na 128 milijonov funtov v letu 1938/39. Navzile tem izredno povečanim vojaškim izdatkom pa finančna sredstva Anglije niti od daleč niso izčrpana, kakor to najboljši kaže proračun za leto 1939/40, v katerem bo okoli 920 milijonov funtov (250 milijard dinarjev) kritih z rednimi prejemki, dočim odnada na nova posojila le okoli 352 milijonov funtov. Iz primerjave s prejemki v lanskem letu se da sklepati, da bo letošnji angleški državni proračun uravnotežen ne da bi se vada morala za to poslužiti novih davkov. To ugodno domnevo potrjuje med drugim tudi okoliščnost, da so redni vojaški izdatki v novem proračunu zvišani od lanskih četudi se sicer v skupnem znesku zvišajo na okoli 589 milijonov funtov (116 milijard din). Verjetno pa je da bo morala angleška vlada spričo novih mednarodnih napačnosti povečati svoje oboroževanje še z novimi izrednimi izdatki, za katere bo potrebno tudi večje davčno kritje, odnosno razpis novih posojil. Finančnih sredstev za svoje oboroževanje ima vsekakor Anglija še dovolj na razpolago.

Belgijska vladna kriza

Brusel, 11. aprila. AA. (Stefani). Mandatar Pierlot nadaljuje pogajanja za sestavo vlade v kateri bi bili zastopniki treh strank. Ponovno se je sestal z zastopniki socialistov, da bi dosegel sporazum o gospodarskem in finančnem programu, ki bi bil sprejemljiv za vse tri stranke. V političnih krogih so začeli ostro obsojati dolga pogajanja in neodločnost vlade v sedanjem položaju, smatrajo pa vključ temu, da bodo socialisti pristali na skupen program.

S kitajskega bojišča

Hongkong, 11. aprila. w. Zasedanje Hongkongskega zavlja po japonskih četah se nadaljuje. Včeraj so Japonci zasedli polotok Namtau odkoder prodirajo s čolni po zalivu dalje. V cel vrsti nepreglednih prelivov in otokov so skriti kitajski oddelki in morajo zato Japonci računati, da bodo naleteli na močen njihov odpor.

Tokio — drugo največje mesto na svetu

Tokio, 11. aprila. AA. Po zadnjem uradnem šteju ima Tokio danes 6.830.523 prebivalcev, ter je danes drugo največje mesto na svetu. Do ogromnega prirastka prebivalstva je prišlo zaradi tega, ker se je ljudstvo iz okolških krajev v velikem številu začelo preseljevati v Tokio in tam dobilo hitro zaposlitev v raznih tovarnah in municijah.

in sporočil skupščini njegove pozdrave. Potem je razložil pomen in vloga mladine v političnem življenju ter orisal politični položaj v državi od volitev. Predsednik ljubljanske mestne organizacije OJNS g. Juvan je opozoril na prvenstvene naloge politično organizirane mladine v sedanjem resnem času. Predsednik OJNS na Viču g. Marinčič je izrekil željo po tesnem sodelovanju Viča in Most, g. Kramer iz Želmeja pa je izročil delavski nacionalni mladini pozdrave s kmečkega podelja. Ob koncu se je predsednik Guštin zahvalil vsem poročevalcem in pozval madžarsko mladino k vztrajnemu delu. Vsi govorniki so bili delnič burnega aplavza in priznanja. S »Hei Slovani« je bil nato občni zbor zaključen. Bil je ponoven dokaz, kako jugoslovanska nacionalna misel v vedno večjem obsegu zahteva našo mladino in da je jugoslovanska nacionalna stranka predusmem stranka našega človeka. Mi želimo madžarski mladini pri njenem delu čim več uspehov.

Datumi Gafencovih obiskov

Bukarešta, 11. aprila. b. Po dosedanjih predvidevanjih so za obiske zunanjega ministra Gafencu v Nemčiji, Italiji in zapadni Evropi določeni naslednji datumi: v Berlinu bo Gafencu 18 in 19. aprila, v Bruslju od 20 do 22. aprila, v Londonu od 23 do 25. aprila, v Parizu od 25 do 29. aprila in v Rimu od 30. aprila do 2. maja.

Madžarska in Peru izstopila iz DN

Zeneva, 11. aprila. br. Generalno tajništvo Društva narodov je danes prejelo dve brzojavki iz Budimpešte in Lima, s katerimi sta madžarska in peruanska vlada generalnem tajniku Avenolu sporočili, da nameravata obe državi izstopiti iz Društva narodov. Formalna akta o izstopu obeh držav bo generalno tajništvo Društva narodov prejelo po redni diplomatski poti.

Madžarski obisk v Rimu

Budimpešta, 11. aprila. w. Na seji zunanje-političnega odbora madžarskega parlamenta, ki je sklican za četrtek, bo sta ministrski predsednik Teleky in zunanji minister Csaky poročala o stališču Madžarske glede na sedanja aktualna zunanje politična vprašanja. Kakor poroča vladni list »Hetső« bosta ministrski predsednik Teleky in zunanji minister Csaky še ta teden odpotovala na oficilen obisk v Rim. Program tega potovanja za sedaj še ni znan, ve se le, da bosta madžarska državnika ostala v Rimu štiri dni. Po tem obisku v Rimu bosta grof Teleky in Csaky odpotovala na oficilen obisk v Berlin.

Maršal Goering v Libiji

Rim, 11. aprila. w. Maršal Göring je obiskal v družbi maršala Balba nove naselbine v Libiji.

Vremenska napoved

Zemunska: Pretežno jasno v vsej državi. Večja oblačnost utegne biti v južnih krajih. Nekoliko nočnega mraza sredi države in v severnih predelih. Dunajski: Lepo vreme bo trajalo še nadalje. Podnevi bo polgoma naraščala oblačnost ter bo nekoliko vetrovno. Temperatura se bo dvignila nekoliko tudi v goratih krajih.

Naši kraji in ljudje

II. izbirne tekme Sokolov za Pariz

Lepi uspehi naših tekmovalcev — Prvo mesto je zasedel Josip Kujundžić iz Subotice

Zagreb, 11. aprila

Načelnstvo Saveza SKJ pripravlja v isto izbranih telovadcev za meddržavno prijateljsko tekmo s francoskimi gimnasti, ki bo 13. maja letos v Parizu. To bo prva prijateljska tekma, ki jo bodo z njo dosegli najboljše vrednosti in napredek tekmovalne telovadbe na orodju naših nadarjenih in vztrajnih telovadcev, da tako nadaljujemo s tradicijami in uspehi tistih, ki so od leta 1922 do 1930 bili med najboljšimi na svetu, mnogokrat prvaki in zmagovalci na olimpijskih in mednarodnih tekmah za svetovno prvenstvo. Priprave za tekmo s Francozi so najlepša prilika da se sestanejo vsi najboljši telovadci Jugoslavije in si medseboj sestavijo vrsto, ki bo tekmovala s Francozi. Po prvi pregledni tekmi za zapadne župe in Ljubljani in za vzhodne v Zemunu je bila na velikonočno soboto 8. t. m. izbirna tekma v Zagrebu v telovadnici Sokola II. na Wilsonovem trgu. Od 24 prijavljenih kandidatov iz 9 žup se jih je javilo 23, eden pa se je opravičil zaradi bolezni. Tekmo so dokončali vsi tekmovalci razen br. Abadžije, ki se je med tekmo težje ponesrečil in moral odstopiti od tekme. Tekmovalci so tekmovali v prostovoljni pristavi vaji ter v prostovoljnih vajah na drugo, bradlji, krogu, konju na šir z ročaji in v preskoku čez konja vzdolž. Kot sodniki so fungirali za prosto vajo, na bradlji in v preskoku konja vzdolž br. Edo Antosiewicz in Milan Vukotić, na drugo, krogu in na konju na šir br. Leon Študelj in Hrvoje Macanović. Tekmo je vodil namestnik načelnika Saveza SKJ br. Ivan Kovač. Tekma se je pričela ob 7.30 in bila končana ob 12.30. Prisostvovalo ji je mnogo sokolskega članstva in drugega občinstva, ki je z zanimanjem motrilo potek izredno lepe in zanimive tekme.

Uspehi, ki so jih pokazali nekateri tekmovalci, nas morejo navdajati z veseljem in upanjem na častno zmago v Parizu. Sodniški zbor je sodil strogo po mednarodnih pravilih. Prihodnja izbirna tekma, ki se bo na njej določila vrsta naših Sokolov za Pariz bo v Mariboru dne 7. maja.

Ob 13. je br. Kovač razglasil nastopne uspehe: Od 60 dosegljivih točk: 1. Kujundžić Josip, Subotica 55 točk, 2. Pristov Jan, Jesenice 54,6, 3. Grilec Konrad, Celje 54,3, 4. Primožič Josip, Maribor 54,2, 5. Forte Miroslav, Ljubljanski Sokol 52,3, 6. Stergar Miloš, Beograd 52,1, 7. Budja Juraj, Beograd 51,1, 8. Gregorka Boris, Ljubljanski Sokol 50,3, 9. inž. Ivančević Ivan, Sombor 49,7, 10. Bela Norbert in Mihočević Rade, oba Beograd 49,5, 11. Stefanović Milan, Novi Sad 48,3, 12. Merzlikin Dimitrije, Beograd 48,1, 13. Boltžar Stjepan, Zagreb II, in Lapajne Stanko, Maribor 47,2, 14. Močiloš Milan, Osijek 45,2, 15. Kovačević Boško, Sarajevo 43,3, 16. Škrbinšek Miloš, Ljubljanski Sokol 43, 17. Jovin Borislav, Sombor, 18. Bizjak Ivan, Trbovlje, 19. Sudarević Blaško, Subotica, 20. Potokar Milan, Ljubljanski Sokol.

V posameznih disciplinah so bile dosežene nastopne najboljše ocene: od 10 dosegljivih točk: proste vaje: Merzlikin 9,8, Kujundžić 9,7, Stergar 9,2, Primožič 9,1, Bela. Boltžar in Pristov 9, drog: Primožič 9,5, Kujundžić 9,4, Mihočević in Pristov

9,3, Merzlikin 9,2, Stefanović 9,1, Grilec 9, bradlja: Primožič 9,7, Gregorka 9,4, Ivančević in Stergar 9,3, Kujundžić in Grilec 9,2, Pristov 9,1. Na tem orodju je dobil br. Merzlikin samo 2 točki, ker si je izvinil prst in je moral vajo prekiniti, to ga je veljalo morda 1. mesta pri končni kassifikaciji; krogi: Ivančević 9,4, Grilec 9,1, Forte, Kujundžić in Primožič 9, Boltžar, Stergar in Sudarević 8,9; konj na šir z ročaji: Forte in Pristov 9,4, Stergar 9,2, Bela in

Stare najdbe okrog Kamne gorice

Spomini na davne Japode in na Rimljane

Kamna gorica, 11. aprila

V okolici Kamne gorice najdejo ljudje skoraj sleherno leto pri oranju razne lončene črepinje, ki večinoma hitro razpadajo. Le malo delcev je tako močnih, da ostanejo trdi tudi na zraku. Če take črepinje točno ogledamo, vidimo, da so to dna majhnih lončenih posodic. Naš ugledni gorenjski rojak dr. Valter Šmid iz Gašpeja pri Kranju, ki je bil pred vojno kustos v ljubljanskem muzeju, sedaj pa je redni profesor zgodovine na univerzi v Gradcu, je ugotovil, da so najdeni lončeni koščki deli pisarkov, v katerih so davni narodi, b. ž. čas Janod, topli rudo in to kar v kovčkah. Taki delci lončenih pisarkov iz davne dobe so bili najdeni tudi letošnje pomlad pri Kamni gorici in sicer tudi to pot pri oranju. O starih naselbinah rudarjev in kovinarjev v dolini Lipnice pričajo stari rudarski rovi posebno v hribu Vrečah in Brezovskem hribu ter v Paplarjevem rovu. Težko zbirajo so našli letos v kamnogiški okolici. Pa tudi iz rimske dobe je bilo najdenih nekaj predmetov v Lipniški dolini in njeni okolici.

Ko je bilo lansko jesen objavljeno v »Jutru« da so lončene cevi, najdene pri Otočah, bržčas ostanki starega rimskega vodovoda, je neki drug pisec trdil, da to ne drži in da so take cevi izdelovali sosedni Ljubljančani, ki že dolgo slove po vsem Gorenjskem kot mojstri v lončarstvu. K tem navedbam moram po novih informacijah pripomniti naslednje: doba ljubenskega lončarstva sega morda 200 let nazaj. Iz te dobe bi pa gotovo bilo znano in bržčas tudi zapisano o vsaki večji naselbini,

Smrtna žrtev

kolesarja

Celje, 11. aprila

Na veliko soboto se je mudil 21-letni posestnik sin Franc Škoberne iz Dobja pri Planini v Celju in nakupil v mestu nekaj blaga. Zvečer se je vračal s kolesom domov. Na banovinski cesti v Opoki pri Štorah ga je prehitel neznan kolesar in zadel s svojim kolesom od strani v njegovo kolo. Škoberne je odletel v loku s kolesa v cestni jarek in padel tako nesrečno, da si je zlomil tilnik. Nesrečno je na mestu izdihnil. Neznani kolesar je izginil brez sledu. Škobernetovo truplo so prepeljali v Dobje in ga položili na domačem pokopališču k zadnjemu počitku. V zvezi s to nesrečo se je po Celju razširila vest, da se je nekje pri št. Juriju ob juž. žel. z motornim kolesom smrtno ponesrečil g. Kocuvan, učitelj na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu, ki je prej služboval na sreskem načelnstvu v Celju. Izkazalo pa se je, da je ta vest docela izmišljena.

Smrt trdnega Sokola

Na veliko soboto zjutraj so položili k večnemu počitku Ivana Rupena, ki je po kratki, mučni bolezni umrl na veliki petek zjutraj. Rojen je bil leta 1887 v Vodcah, v Istri, po poklicu pa trgovec z ogljem in drvi. Po svoji marljivosti je bil daleč na okrog znan in mnogo prijatelj in znanec, se je zbralo k pogrebu. Spremljala ga je tudi častna četa Sokolov s praporom in vencem. Ob odprtem grobu se je od njega poslovil br. Franjo Tavčar z besedami: »Brat Ivo! On, ki je nad nami, te je poklical na pot, s katere ni povratka. Dan pred velikim praznikom Vstajenja te užloščeni spremljamo, da se ti ob odprtem grobu poslednji pokloni naš sokolski pra-

Grilec 8,9; preskok čez konja vzdolž: Merzlikin 9,8, Budja in Močiloš 9,7, Forte 9,6, Ivančević in Mihočević 9,5, Potokar 9,3, Grilec, Kujundžić in Pristov 9,2.

Tekme so pokazale, da bodo mladice, ki si bodo pridobile na tekmah bogata izkustva, kmalu nadomestili stare. Posebno z zadovoljstvom moremo ugotoviti povratek dveh znanih in izvršnih tekmovalcev br. Grlica in Merzlikina. Tekmovalna telovadba se širi razveseljivo po vsej državi. Čeprav je pretežno število tekmovalcev, ki so zasedli prva mesta, iz žup dravske banovine, se vendar opaža napredek tudi v župah drugih banovin. To nam je jamstvo, da bomo imeli prav kmalu izboren kader najboljših.

ki bi bila v naši okolici tako napredna in tako praktično urejena, da bi si bila izgradila izpod Dobrave do Otoč okoli 400 metrov dolg vodovod z lončenimi cevmi. Toda iz sedanje naselbine in po zapiskih iz Otoč nikakor ni mogoče sklepati, da bi bivali v Otočah v času, odkar slove ljubenski lončarji, tako podjetni ljudje, da bi si bili izgradili tako dragocen vodovod. To je moralo biti že pred ljubenskimi lončarji!

V tej moji sodbi me podpira tudi tole: Ko smo se nekoč pogovarjali o tej zadevi, se je oglašal naš okoličan inž. Z.: »Spominjam se se prav dobro iz otroške dobe, da nam je nekoč mati kazala, ko smo se peljali iz Radovljice v Podnart iz vlaka neko planoto v bližini Otoč, čes: Tod je pa tekla stara rimska cesta.« Kakor marsikaj drugega zanimivega bi se bilo tudi to izgubilo, če ne bi bil slučajno tako nanesel pogovor.

Nekaj dni za tem sva se pa srečala v Ljubljani s profesorjem dr. Valterjem Šmidom. Ne glede na moj članek in odgovor »Jutru«, ki ga ni bral, ker je bil prav takrat šele prispel iz Gradca, mi je omenil: »No, letos pa se bova večkrat videla, ko pa bom poleti v Otočah.« Ker je bilo srečanje na kolodvoru neposredno pred odhodom vlaka, se nisva utegnila točneje pogovoriti. Gotovo pa je, da znanstvenik dr. Šmid mora vedeti kaj več o Otočah in okolici, ker na slepo srečo nikjer ne prične raziskovati. Upajmo, da bo tudi to imel toliko uspeha kakor drugod in da bo rešil tudi vprašanje starega vodovoda v Otočah.

Smrtna žrtev

fantovske bitke

Maribor, 11. aprila

Spet je padlo mlado življenje kot žrtev alkohola in brezumnega pretepa. Na velikonočni ponedeljek so se zbrali v znani gostilni na Volčetu fantje, ki so vneto popivali. Neznaten povod je razburil duhove, sledil je spopad, ki pa je ostal brez hujših posledic. Ko so se fantje vračali domov, so se spet spoprijeli. Vrh Vinarja se je razvila huda fantovska bitka. Po bitki so se fantje razbežali. Pasantje pa so našli okoli polnoči na cesti 25-letnega delavca Ferdinanda Milariča iz Ribniškega sela 24 ter 22-letnega devljarskega pomočnika Gašperja Goričana iz Ribniškega sela 28. Milarič je bil mrtev, Truplo, ki je bilo strahotno zmrzavljeno, se prepeljali v mrtvašnico na Pobrežju,

kjer je bila danes popoldne sodna obdukcija. Gašperja Goričana pa so mrtvašni reševalci prepeljali v bolnišnico, Goričan ima prav hude poškodbe po glavi, hrbtu in plečih.

Orožniki so pričeli z obsežnimi poizvedbami. Zajeli so nekega Franca Prejca, ki tajni krivdo in jo zavrača na dva druga, za katere se sedaj zanimajo orožniki. V vsej okolici je uboj zbudil ogorčenje.

Žalostne posledice streljanja

Celje, 11. aprila

V Nimnem pri Rogški Slatini je 23-letni posestnikov sin Ivan Mikše na veliki petek doma pri peči sušil smodnik, ki je bil pripravljen za velikonočno streljanje. Zaradi vročine se je smodnik vnel ter bušnil v Mikšeta in ga hudo opeknel po obrazu in rokah.

Na veliko soboto zjutraj je hotel 21-letni Franc Kladnik, sin preužitkarice v Skarnicah pri Planini, s smodnikom razstreliti kladlo. Pri eksploziji pa je smodnik močno poškodoval Kladnika po glavi in rokah.

Na velikonočno soboto popoldne je 16-letni dijak in sin uradnika Anton Vrabčič z Ostrožnega pri Celju opazoval, ko so fantje streljali s karbidom. Pri tem pa se je preveč približal posodi s karbidom. Karbid se je vnel, bušnil Vrabčiču v obraz in ga močno poškodoval. Istega dne se je ponesrečil pri streljanju z možnarjem 14-letni posestnikov sin Matija Orešnik od Sv. Jodrti pri Zalcu. Naboj je prehitro eksplodiral, zadel fanta v levico in mu jo hudo poškodoval. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnišnici.

Pretepi in nesreče

Ljubljana, 11. aprila

Izredno lepo vreme za velikonočne praznike je živahno razgibalo vrvež po mestih in vaseh. Kronika nesreč, ki jo pišejo mestni reševalci in uprava splošne bolnišnice, pa obenem izkazuje, da je praznična živahnost marsikje prestopila meje. Med drugim so pripeljali na kirurški oddelek tovarniškega predelavca Janeza K. iz Jarš pri Kamniku in zidarskega vajenca Ivana N. iz Ljubljane, ki so ju drugega za drugim napadli razposajeni fantje v Smartnem pod Smarno goro in ju obdelali z nožem. Podobno zdražbo so doživeli v Razdrtem pri Šmarju na Dolenjskem, kjer so se v neki gostilni na velikonočni ponedeljek okrog polnoči spoprijeli gostje med seboj. Ranjene so reševalci pripeljali v Ljubljano kmečke fante Ljuzeta in Antona Skubca, Avgusta Tekavca in Franceta Markiča.

Dvoje žrtev je terjal razgibani promet na cestah. V Mostah je na večerajšnji praznik neki motociklist podrl Alojzijo Hvala, zasebnico iz Novih Jarš, da je morala na kirurškem oddelku iskati pomoč. Pred Sokolskim domom na Viču pa je večeraj popoldne padel s kolesa 30-letni hlapec Martin Valek od Sv. Jakoba ob Savi. Dobil je hude notranje poškodbe.

Zagorske javne zadeve

Zagorje, 11. aprila

Cujejo se mnoge pritožbe o pomanjkanju vode iz zagorskega vodovoda. Zlasti del prebivalstva v Toplicah je večkrat brez pitne vode. Kljub pomanjkanju vode pa je občina izpeljala vodovod še v Podstranu, kjer imajo vsi štirje posestniki dovolj stalne vode. Seveda bi bilo treba prej najti sredstva, da bi občina v bližini sedanega zajetja zgradila novo zajetje in zadočila vsemu prebivalstvu z zadostno in dobro vodo. Po sodbi nekega strokovnjaka bi stalo novo zajetje v bližini sedanega v Kotredežu okrog 10.000 din. Občinska uprava posveča temu važnemu vprašanju zaenkrat premalo pozornosti. Zda pa so se odstranili na Kozinovni izlivko in bodo morale stranke s perilom v Dolenjo vas ali pa v Kotredežo. Ali se ne bi dala omejiti pri nekaterih strankah potratna uporaba vode za pranje, kopanje in zalivanje vrtov. Ali res morajo biti manj premožni povsod prikrajšani? Vedeti je treba: dokler se ne bo dotok zajete vode povečal, bodo pritožbe na dnevnem redu.

Drugo važno vprašanje se tiče higijene: Lani je občina dopustila, da so škropili ceste z vodo iz vodovoda in slednjič tudi iz potoka Medije. Letos smo deležni silnega cestnega prahu, pa še enkrat nismo imeli ceste poškropljene. Pa se še nekateri čudijo, da je v naših revirjih toliko ljudi bolnih na pljučih. Mnogo se razpravlja o smučem odprtem kanalu od Ranzingerja do Weinbergerja. Čudno res, da se je kanaliza-

cija izvršila ob glavni banovinski cesti, da pa ni sredstev za potrebnejša dela.

Brezposelnost s svojimi družinami so za praznike pričakovali kakšnih podpor. Toda na občini je bil storjen načrt da se podpore brezposelnim ukinejo. Zelimmo zato, da se ukinejo tudi vsi odtegljaji za brezposelne. Ni socialno, da podpore ni dobil oče dveh otrok, ker je bil prejšnji teden tri dni zaposlen pri občinskih javnih delih. Tudi ni prav, da je bila podpora odklonjena moškemu z eno samo nogo, menda zato, ker prejema mesečno občinsko podporo v znesku 75 din. Mož prav rad dela, če le dobi kako zaposlitev, zasmliti pa se mora vsakomur, ki ga vidi v borbi za najskromnejši obstanek.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

In če je to velika noč, ali je v bistvu vendarle ne doživljamo povsod in vedno enako. Stara pravoslavna cerkva, znotraj polna davnih dragocenosti, se je ponižno sklonila med nove hiše. Njeni temelji so bili postavljeni pač mnogo nižje od temeljev sosednih hiš, ker je bila sezidana v času turške nadoblasti, ko je bilo vse muslimansko višje od vsega, kar je bilo pravoslavno. Da ne bi svetloba izza njenih oken opominjala mimoidočih na svojo prisotnost, da ne bi cerkvena opravila motila, se je morala pogrezniti cerkev za nekaj stopinj.

Na veliki četrtak čaka pred to cerkvico polno pravoslavni kmetov. Cerkevna občina vzdržuje namreč stari običaj »težački pira«. Sredstva zbere pravoslavna župnija sama, a pogostitve so deležni revni okoliški kmetje, ki po njej molijo velikonočne molitve v nizki cerkvi.

Letošnja pravoslavna velika noč poteka v znamenju veselja in bratstva. Ljudje si čestitajo med seboj, trkajo s pirhi in se poljubljajo na lica: Hristos voskresel! — Va istini voskresel! —

V odmev na vse to pojejo neke topovi svoje pesmi.

Asta Žnidarčičeva

SREČEN ČLOVEK

— Ta človek je pa res imel z ženskami srečo v življenju.
— Zakaj? Saj vendar ni oženjen?
— Pa ravno v tem je njegova sreča!

NI MOGOČE

Jaka: »Če bi prišel še enkrat na svet, bi hotel biti osel!«
Janez: »Izključeno! Saj ne moreš biti dvakrat gno in istole!

Tragična smrt Andreja Jakopiča

Ponedeljsko »Jutro« je poročalo o tragični smrti g. Andreja Jakopiča, predsednika sreske OJNS za Ljubljano-okolico. Po nesrečnem naključju se je sprožil samokres in Jakopič se je zgrudil, zadet v desno stran prsi. V ljubljanski bolnišnici je podlegel po takojšnji operaciji. Danes ob 17. ga bodo pokopali. Zgubili smo vzornega narodnjaka in vnetega organizatorja. Poleg JNS mu je bilo zlasti pri srcu pevsko društvo »Zora« na Ježici, kateremu je bil predsednik, je pa tudi ustanovil Strelsko družino na Ježici. Časten mu bodi spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Članom OJNS. Banovinski odbor OJNS poziva vse člane sreskih organizacij Ljubljana - mesto in Ljubljana - okolica, da se polnoštevilno udeležijo pogreba tragično umrlega tovariša Andreja Jakopiča, predsednika sreske organizacije OJNS za Ljubljano okolico in člana banovinskega odbora. Pogreb bo danes ob 17. iz domače hiše v Mali vasi pri Ježici. Člani OJNS iz Ljubljane - mesto in tisti, ki jim je ta zveza ugodna, se odpeljejo na pogreb s posebnim avtobusom ki bo odhajal iz Tavčarjeve ulice ob 16.15. Vsi, ki se hočejo peljati s tem avtobusom, naj bodo točno ob določenem času na označenem mestu.

Članom JNS: Sreski organizaciji Ljubljana - mesto in Ljubljana - okolica pozivata svoje člane, da se v častnem številu udeležijo pogreba nepričakovano umrlega odličnega člana Omladine Jugoslovenske nacionalne stranke Andreja Jakopiča.

Velika noč v mestu raznih ver

Zanimivi načini praznovanja v Sarajevu

Sarajevo, velika noč 1939

Trgovci so izpraznili svoja skladišča, obrisali potna čela in prešli, kar se je te dni nabralo v blaginjah. A kar se je poslovalo iz trgovinskih skladišč, se je takoj pojavilo na mestnih ulicah: vse, kar pokriva ali odkriva človeška telesa, od glave do prstov na nogah, je praznično, novo, pomladno. Tudi izrazi na obrazih ljudi so taki. Vsi težki, sodobni problemi in skrbi so se umaknili. Celot tista strašna poulična revščina se je na videz omilila in skrila v zasenčene kote. Kakor da ne bi hotelo ljudem pokvariti razpoloženja.

Tako slavi Sarajevo svojo trojno veliko noč: pravoslavni Vaskrs, židovski Pesah in katoliško veliko noč (Uskrs). Tista stara Luna, ki se je že večkrat pošalila z ljudmi, si jih je za letošnje privoščila tudi tako. Stara je in zaradi tega ji bodi vse odpuščeno. Združila je ljudi treh raznih ver v velikonočnih praznikih in nihče ji ne more oprekat. Nihče ji ne očita, da drži z nekom, da je »črna«, »bela«, »rdeča« ali kakršna že.

Pričelo se je na soboto pred našo svetno nedeljo. Takrat je bila »vrbica«, pravoslavni praznik malih. Dolga procesija otrok, kolikor mogoče na novo oblečenih, proslavlja davni prihod v Jeruzalem, triumfalni sprejem onega, ki so ga ljudje pričeli sedem dni nato mučiti in izmučiti do smrti. Otroci zvončajo z zvončki, obešenimi okrog vratu, pred njimi stopa stari metropolit Peter in blagoslovlja na vse strani. Otroci so kakor dolga čreda ovč, tistih majhnih,

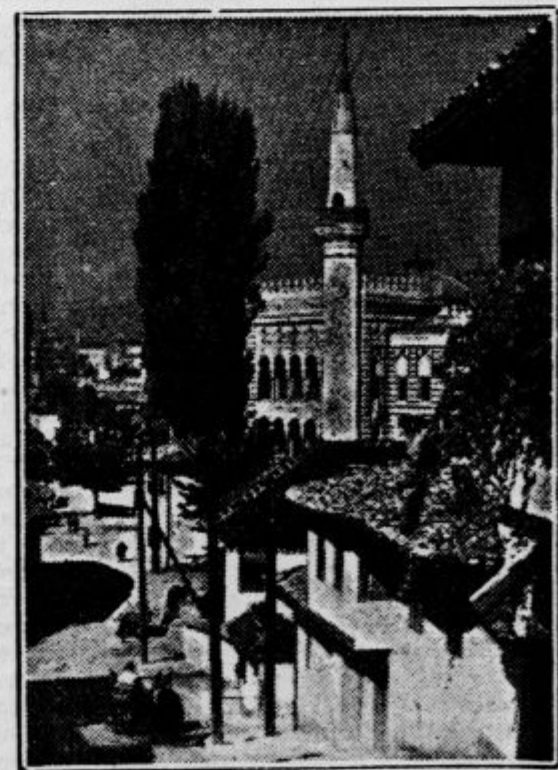
z rdečimi trakovi in krugljčki, kakršne slikajo na razglednicah. In metropolit z belo brado je njihov pastir.

Ta Gospodov praznik je za človeške oči praznik novih oblek, sprehoda po prebujajočem se mestu in tihega zvonjenja njihovih malih zvonov.

Judovski velika noč »Pesah« je nepremični praznik, ki se prične vsako leto 15. nisana (šesti mesec) in traja celih osem dni. Pesah je spomin na konec egiptanskega suženjstva Izraelcev. Maces, posebne vrste kruh, ki ga za te dni spečejo v judovskih kuhinjah, je spomin na maces, poslano od Boga, ko so se Izraelci sestradani znašli v puščavi med Egiptom in Palestino. Pesah je tudi čas, ko se judovski družine zbirajo zvečer na domih in čitajo skupaj iz »Hagade« (zgodovine izhoda Izraelcev iz Egipta).

.... Faraonovi moči se ni mogel nihče več zaperstavljati, rastla je čudežna iz dneva v dan. Njemu je bilo vse dovoljeno. Ko je zasovražil Izraelce, jih je začel nečloveško preganjati, ni se zmenil za opomine, ki mu jih je pošiljal Bog. S Faraonomi so se vsi zdeli enaki. Pesah je spomin na konec egiptanskega suženjstva Izraelcev. Maces, posebne vrste kruh, ki ga za te dni spečejo v judovskih kuhinjah, je spomin na maces, poslano od Boga, ko so se Izraelci sestradani znašli v puščavi med Egiptom in Palestino. Pesah je tudi čas, ko se judovski družine zbirajo zvečer na domih in čitajo skupaj iz »Hagade« (zgodovine izhoda Izraelcev iz Egipta).

Tako nekako čita neki stari žid iz družine, da se starim in mladim utrne v obupanih očeh iskra upanja.

Slovenci smo si naročili butaric iz Ljubljane in pisane iz Bele Krajine ter naredili vse te dni kolikor mogoče podobne navednim. Pestrost tukajšnjega življenja nam ni mogla zastreti spominov na dom. A vendar: kaj je velika noč? Ali ni pomlad sama? In pomlad je ozelenela trava, prižgajoči se cvetovi na drevu in grmih, mlade sape juve in tisto nezrekljivo razpoloženje, ki nam vsaj za hip ublaži zaskrbljene črte na obrazih. A če je to pomlad

Gospodarstvo

Gibanje zaposlenosti v Sloveniji

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja statistiko o gibanju zaposlenosti v mesecu marcu. Sezonski dvig zaposlenosti od februarja do marca je bil letos večji nego lani. Povprečno število zavarovancev je v tem mesecu naraslo za 3314, medtem ko je lani znašal v tem mesecu sezonski dvig le 2225, vendar je bil predlanski ta sezonski dvig še večji in je znašal 4325.

Povprečno je bilo v marcu zaposlenih 95.112 delavcev in nameščenec, t. j. za 3395 več nego v lanskem marcu, za 24.918 več nego v najslabšem marcu 1933. In za 2723 več nego v marcu 1930, tik pred nastopom svetovne gospodarske krize.

Povprečna dnevna zavarovalna mezda je znašala v marcu 25,22 din, t. j. za 1,32 din več nego lani v marcu, skupna dnevna zavarovalna mezda pa 2414,000, t. j. za 207.000 din več nego v lanskem marcu.

Gibanje zaposlenosti v posameznih gospodarskih panogah

Okrožni urad za zavarovanje delavcev je vrhu tega izdal k ž. znanim globalnim številkam za februar še podrobne podatke o gibanju zaposlenosti v posameznih gospodarskih panogah v mesecu februarju. Od januarja do februarja se je število zavarovancev, kakor smo že svoj čas poročali, povečalo za 2641. Od tega povečanja odpade pretežno del na gozdno žagarsko industrijo, kjer je naraslo število zavarovancev za 800, v industriji za predelovanje lesa pa za 62. Glede na začetek gradbene sezone se je v februarju tudi povečalo število zavarovancev v gradbeni stroki, in sicer pri gradnjah nad zemljo za 402, pri gradnji cest, železnice in vodnih zgradb za 684 ter končno v industriji gradbenega materiala za 79. Precejšen prirastek beleži tudi tekstilna industrija,

namreč za 359. Nadalje se je povečala zaposlenost v kemični industriji (za 78), v oblačilni industriji (za 34), v živilski industriji (za 28), nazadovale pa je zaposlenost v grafični stroki (za 34) in v gostinski stroki (za 27).

V primeri s februarjem 1938 je bilo letos v februarju celotno število zavarovancev za 2206 večje. Od tega povečanja odpade največji del na tekstilno industrijo, kjer se je lanskega februarja povečalo število zaposlenih delavcev za 992 na 17.137. Navzlic znatnemu povečanju števila zaposlenih delavcev od januarja do februarja je bilo v februarju v lesni industriji še vedno manj zavarovancev nego pred enim letom, namreč 7581, t. j. za 711 manj nego lani v februarju. V industriji za predelovanje lesa pa je od lanskega leta nazadovalo število zavarovancev za 468 na 4452.

V gradbeni stroki se je zaposlenost razvijala neenotno. Pri gradnjah nad zemljo smo imeli v februarju le 1688 delavcev, t. j. za 620 manj nego lani v februarju; pri gradnji železnice, cest in vodnih zgradb pa je zabeleženo povečanje za 309 na 2675 in v industriji gradbenega materiala za 224 na 4129.

Prirastek nasproti lanskemu letu beležimo tudi v kovinski industriji, kjer je število zavarovancev naraslo za 241 na 7871. Nadalje se je povečala zaposlenost v kemični industriji za 137 na 2426, v papirni industriji za 120 na 2063, v živilski industriji za 73 na 3892, v oblačilni industriji za 334 na 5247 in v grafični stroki pa za 25 na 1232. Zmanjšala pa se je v primeri s lanskim februarjem zaposlenost v usnjarski industriji za 12 na 2161, v čevljarški industriji za 81 na 3010 in v tobačni industriji za 89 na 714.

Nova slovaška valuta

Prilpave za ustanovitev samostojne slovaške valute so bile že pred prazniki končane z ustanovitvijo Slovaške narodne banke. Valutna ednica Slovaške ne bo, kakor so prvotno napovedovali »orel« v vrednosti 10 dosedanjih kron, temveč bo Slovaška obdržala sedanjo valutno ednico krono. Bankovce bodo zamenjali enakrat z bankovci Češkoslovaške narodne banke, ki imajo poseben natisk odnosno označbo, da gre za bankovce nove Slovaške narodne banke.

Nova Slovaška narodna banka bo vzdrževala, kakor poročajo iz Bratislave, najtesnejše stike z nemško Reichsbankom. Pri ustanovitvi nove Slovaške narodne banke in novih slovaških deviznih predpisov sodelujejo nemški strokovnjaki. Glede razdelitve zlatih in deviznih rezerv prejšnje Češkoslovaške narodne banke se ni prišlo med Bratislavo in Prago do razščitja. Težkoče povzroča zlasti tudi okolnost, da so zlate in devizne rezerve, ki jih je imela Češkoslovaška narodna banka deponirane v Londonu, sedaj pod zaporo.

Narodna banka za Češko in Moravsko

Praška vlada je s pristankom ekskutivne oblasti odredila, da je s 13. marcem prenehal delokrog Češkoslovaške narodne banke na področju izven mej protektorata Češke in Moravske. Banka nosi odlej naziv »Narodna banka za Češko in Moravsko v Pragi«. Ves denar (bankovci Češkoslovaške narodne banke, državni bankovci, drobci v papirju in kovanci), ki je bil po 13. marcu izdan v krajih izven protektorata, ne predstavlja nobene obveznosti Narodne banke za Češko in Moravsko, niti za protektorat. Ureditev pravnih obveznosti Narodne banke za Češko in Moravsko v Pragi, ki so nastale do 13. marca nasproti pokrajnem izven protektorata, je pridržana poznejšemu aranžmaju.

Gospodarske vesti

== Zmanjšanje čekovnih vlog pri Poštni hranilnici. Hranilne vloge pri Poštni hranilnici, ki so v februarju narasle za 42 milijonov, so v marcu le neblitveno nazadovale, in sicer za 7,4 miliona din, tako da so znašale ob koncu meseca 1358,1 milijona din (lani 1344,1). Čekovne vloge so se skrčile od 1697 milijonov v februarju na 1551 milijonov ob koncu marca (lani 1798). Zmanjšanje čekovnih vlog je v marcu nastopilo zaradi tega, ker so denarni zavodi sprito zunanjih političnih dogodkov držali v blagajnah več gotovine, kar pa se je izkazalo kot nepotrebno, ker ni prišlo do kakvega vznemirjenja med vlada-telj.

== Otvoritev podružnic Poštne hranilnice v Dubrovniku. Poštna hranilnica je lani ustanovila dve novi podružnici in sicer v Podgorici in na Sušaku (poleg že obstoječih podružnic v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Skopju). V novem finančnem zakonu pa je dobil finančni minister pooblastilo za ustanovitev dveh novih podružnic, in sicer v Splitu in Dubrovniku. Pričakovati je, da bosta ti dve podružnici v kratkem ustanovljeni.

== Ekonomski inštitut v Zagrebu. Po prizadevanju načelnika dr. Arancikega je bil pri trgovskem oddelku banske uprave savske banovine ustanovljen ekonomski inštitut. V smislu pravilnika ki ga je izdal vršilec dolžnosti bana savske banovine Stanojc Mihaldžić je naloga tega ekonomskega inštituta da kot strokovna ustanova zbira in strokovno obdelata statistične podatke o gospodarski delavnosti v savski banovini. Vsa gospodarska podjetja v savski banovini so dolžna dati inštitutu na zahtevo podatke in poljsniti bodisi ustmeno ali pisno. Ti podatki se v nobenem primeru ne smejo sporočiti davčnim oblastvom in se tudi ne smejo porabiti kot osnova za obdavčevanje. Objavili pa se bodo le sumarno za posamezne panoge. Inštitutu bo dodeljen posvetovalni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki zainteresiranih uradov, samoupravnih teles, javnih korporacij, zavodov in ustanov ki bodo s svojimi prispevki omogočili razvoj inštituta. Na osnovi zbranih in obdelanih gradiva bo inštitut dajal informacije ustanovam, zastopanim v posvetovalnem odboru.

== Meštalci. Dne 18. t. m. bo v ekonom. oddelku gen. dirke drž. železnice v Beogradu licitacija za dobavo grafitu v prahu

Borze

11. aprila

Na ljubljanski borzi so se nemški kitirski čeki nudili po 13,80, na ostalih jugoslovenskih borzah pa je bil promet prav tako po nespremenjenem tečaju po 13,80. Tudi angleški funti notirajo nespremenjeno (specialni tečaj 238, svobodni tečaj 258). Grški boni so se v Zagrebu nudili po 31,50 v Beogradu pa je bil promet po 31,50.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda pri popuščenju tendenci trgovanja najprej po 465, pozneje pa po 459 (v Beogradu je bil promet po 465). Zaključki so bili zabeleženi samo v 8% Blair-rovem posojilu po 99.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2347,20—2385,20 Berlin 1779,12 — 1796,88 Bruselj 744 — 756, Curih 995 — 1005, London 207,15 — 210,35, New York 4408 — 4468, Pariz 116,95 — 119,25, Tist 232,95 — 236,05.

Curih. Beograd 10, Pariz 11,81, London 20,8750, New York 446, Bruselj 75,05, Milan 23,46, Amsterdam 236,75, Berlin 179, Stockholm 107,60 Oslo 104,90, København 93,20, Varšava 540, Budimpešta 93,75, Atene 87, Carigrad 3,90, Bukarešta 3,60.

F.F.F.K.T.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 458 — 459,50 4% agrarne 61,50 bl. 6% dalm. agrarne 89 bl. 7% stabiliz. 99 bl. 7% invest. 99 — 100 7% Blair 94 bl. 8% Blair 99 — 100; delnice: Gutmann 35 — 40, Sečerača Osljek 85 den. Isla 25 den. Beograd. Vojna škoda 464,25 — 465 (465), 4% agrarne 61 den., 4% severne agrarne 62 den., 6% begluške 89,75 — 90,25, 6% dalm. agrarne 88 — 88,50 (88 — 89), 7% stabiliz. 98 den., 7% invest. 100 den., 7% Seligman 100 den., 7% Blair 92,50 den. (92,50), 8% Blair 99 den (100), PAB — (220).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 11. aprila. Začetni tečaji: pšenica: za julij 67,375; koruza: za maj

Glasbeni avtorji za svoje pravice

Udruženje jugoslovenskih muzičkih avtorja (UJMA) ki je danes edini avtorizirano in od države priznano društvo za pobiranje in razdeljevanje avtorskih tantiem, je imelo svojo redno glavno skupščino v nedeljo, dne 2. aprila dopoldne v Hudoovi dvorani Glasbene Matice ljubljanske Občnega zbora se je udeležilo veliko število članstva kar je razumljivo, saj so dohodki od avtorskih tantiem znaten del celotnih prejemkov marsikaterega našega glasbenega avtorja. Razen domačih skladateljev so prišli v Ljubljano tudi še gostje iz Zagreba in Beograda, tako celotna uprava, nadzorni odbor, generalna direkcija ter ravnatelj posameznih glavnih poslovnic. Od številnih avtorjev in zanimancev naj naštejem glavne. Navzoči so bili: direktor zagrebške opere, hkrati predsednik UJMA, Krešimir Baranović, inspektor Pera Krstić, direktor glasbene akademije, Kosta Manojlović, direktor glasbene šole Stanković, Milenko Živković, vsi iz Beograda; blagajnik UJMA, profesor zagrebške glasbene akademije, Franjo Lučić, administrativni direktor zagrebške glasbene akademije, dr. Božidar Široka, tajnik UJMA, dr. Milan Mayer; založniki Jovan Frajt, Rikard Rokamp in Julio Albini, ki je obenem direktor zagrebške poslovnice UJMA; generalni direktor poslovnic UJMA, ing. Boško Simonović in od odbora ljubljanske sekcije njen predsednik prof. Slavko Osterc, tajnik prof. Matija Tomec in blagajnik dirigent Niko Štrifot. Kot delegat ministrstva prosvete je prisostoval občnemu zboru inspektor Velmar Janković, v vrstah skladateljev pa smo opazili prof. Antuna Dobroniča iz Zagreba, iz Ljubljane pa Antona Lajovica, prof. L. M. Škerjanc, Matjo Braničarića, dr. Danila Švaro in druge. Prisotni so bili tudi zastopniki raznih interesiranih glasbenih društev ter dediči pokojnih skladateljev Emila Adamića in Zorka Prelovca.

Občni zbor je s pozdravnim nagovorom otvoril predsednik Baranović, ki se je dotaknil raznih splošnih vprašanj UJMA ter se zlasti toplo spomnil letos preminulega društvenega člana delavnegega odbornika Zorka Prelovca. Občni zbor je izkazal stoječo čast njegovemu spominu. Nato so prišli v smislu dnevnega reda na vrsto poročila odborovih funkcionarjev, najprej tajni-

Mladinski koncert v Slovenskih Konjicah

Slov. Konjice, 11. aprila.

Pevovodje mladinskih pevskih zborov konjanskega sreza so nas 2. aprila razveselili s svojim tretjim koncertom. Spored je bil pester in razveseljiv. Vrstilo se se različne pesmi; otroške šaljive in resne vsebine. Konjanska dekliška šola nas je presenetila z drobnimi otročiji, ki so zapeli Adamičevi »Tičice letajo« in »Zabalko« pod vodstvom g. Rottove. Sedel je zbor iz Loč, ki je pod odličnim vodstvom Silvestra Orla zapel dve daljši skladbi Brede Ščekove »Putka stare Metke« in »Pastirček«. Zbor se je že lani odlikoval izmed ostalih in je tudi letos dosegel največ priznanja naša znana skladateljica Breda, ki je vodila svojo učinkovito skladbo »Mladi godeci« ter z njo pokazala svojo strokovno sposobnost. Pesem so po ogromnem odobravanju občinstva ponovili.

Zbor iz Loč je pokazal, da se dviga visoko nad diletantsko raven. Zbor iz Oplotnice ima lepe svetle in jasne barve. Pevovodja Makso Sekirnik je z njim izvajal Adamičevi »Svatske« in »Ciganke« ter Mirkovo »O Pohorskem kmetu«. Prihova je nastopila pod vodstvom J. Štefanića s skladbo Brede Šček »Sirovak podselek«, z Risto Savinovic »Majem in Tomčevo skladbo »Mrazek«. Zbor iz Špičalića je pod Troštovic vodstvom prinesel skladbe: Tomčevo »Velikonočno« Osterčev »Tone-Barone« Adamičevi »Na kolenu« in »Zamorški grade«. Zbor iz Vitanja je pod smotrnim vodstvom g. Ane Zupave pod vodstvom »Stari medo« narodno »Zlile« in priredbi Kramolevi, Brede Šček »Sredi mlake« in Kogolevo »Zvončice«. Zbor je usmerjen na pravo umetniško pot in obeta še veliko uspeha, dokler

ALBUS terpentinovo milo

varuje Vaše perilo!

Dobiva se povsod!

Pazite na ime Albus!

47.625, za sept. 50.125.
+ Winnipeg, 11. aprila. Začetni tečaji: pšenica: za maj 60,50, za julij 61,75, za okt. 62,625.

+ Novosadska blagovna borza (11. t. m.). Tendence neizpremen. Pšenica: baška slavonska in banatska 153 — 155, srem-ska 152 — 154 R2: baška 142,50 — 145, Jermen: baški in sremski 64,65 kg 160 — 162,50 jari 68 kg 180 — 185 Oves: baški, sremski in slavonski 150 — 152,50. Koruza: baška pariteta Indija in vrsna 97 — 98. Moka: baška in banatska »Oge« in »Ogg« 240 250, »24 220 230 »5« 200 — 210 »6« 180 — 190, »7« 150 — 160, »8« 110 112,50. Pšeni: baški in sremski beli brez vrez 272,50 — 275. Otrobi: baški 110 — 112, sremski 104 — 106, banatski 101 — 103.

+ Budimpeštanska terminska borza (11. t. m.). Tendence čvrsta. Koruza: za maj 17,41 — 17,43, za julij 17,72 — 17,75.

ZIVINA

+ Mariborski živalski sejum (11. aprila). Okoliški kmetje so prignali: 8 konj, 15 bikov, 130 volov, 277 krav in 107 telet. skupaj 437 glav. Prodanih je bilo 195 glav. Povprečne cene so bile naslednje: debelejši 3,25 — 4,50 din, poldebeli 2,75 — 3,75 plemenski 4 — 5,25, bik za klanje 3 — 4, glavne krave debele 3,50 — 4,25 plemenske 3 — 4, klobasice 2 — 2,50, moznice 4 — 5, breje 3,50 — 4,25, mlada živina 3,75 — 5, teleta 4,50 — 6, di: za kg.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

pri pozornem pregledu nabiralne pole, štampljke in podpisov, postala stvar sumljiva, zato je izjavil da bo vse skupaj do nadaljnjega pridržal. Premeteni nabiralec se je moral še podpisati, na kar je z izgovorom, da mu je slabo, izginil v neznan smer. Denar je izročen pravim nabiralcem.

★

SV. KRIZ pri ROGASKI SLATINI. Na naši šoli je razgibano življenje. Nedavno nedeljo so diletantke gospodinjke nadaljevalne šole priredile gledališko igr »Prisegane«. Nabito polna dvorana ni šedila s priznanjem igralkam in ne pevcem »Sloga«, ki so pod taktirko učitelja Ferlinca krajali odmore. Režija je bila v večjih rokah učiteljice Kurbusove Vlogo nore Klare je učinkovito podala Bauerjeva — Preteklo nedeljo so nastopili solariji z igr »Čudežne gosli«. Igra je bila za podočel-ske šolske razmere na višku in gre režiserki učiteljici Verkovi in pevovodji učitelju Rataju vso priznanje. — Dne 4. t. m. je prispel na šolo sreski šolski nadzornik Sprajce, da izroči učiteljici Marici Pernovi rod sv. Save. V okrašenem razredu se je poleg mladin in učiteljstva nabralo dokaj lokalnih činiteljev. — Na belo nedeljo prirede učence nadaljevalne šole v križevski šoli zaključno razstavo.

RADOVLJICA. Sreski odbor RK je priredil v teku zadnjih let že več samarijanskih tečajev. Zadnji je bil višji samarijanski tečaj ki se je začel 14. decembra lani in se zaključil z izpitom 28. februarja »letos. Tečajnikom, ki jih je bilo 20 sta predavala g. dr. Slivnik Anton, sreski sanitni referent, in g. dr. Gantar Janez, zdravnik OUZD Dne 5. marca so si tečajniki ogledali najvažnejše zdravstvene ustanove v Ljubljani. V februarju in marcu se je vršil v Gorjah osnovni samarijanski tečaj, ki ga je priredil amošnji občinski odbor RK in katerega je obiskalo 34 tečajnikov in tečajnice. Izpite so delali 2. t. m. in pokazali, da so res z zanimanjem sledili predavanjem in praktičnim vajam, katere je vodil in imel g. dr. Benedik Janko, zdravnik z Bleda. Tako je samarijanske tečaje v našem okraju v zadnjem času dovršilo čez 50 udeležencev in se usposobilo za prvo pomoč bližnjemu v nesreči.

Nov podban dunavske banovine

Beograd, 11. aprila p. Za pomočnika bana dravske banovine je bil imenovan sodnik beogradskega okrožnega sodišča Dragomir Drinić.

Premestitev

Beograd, 11. aprila. p. Po službeni potrebi je bil premeščen podpoverjenik finančne kontrole Janez Bobnar iz Kamnika k carinarnici v Mariboru.

R A D I O

Sreda 12. aprila

Ljubljana 12: Šrnel »Škrjanček«. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Operetni drobci (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Mladinska ura: Zakaj slavimo velike može. Ročna dela: Lok in puščice (g. M. Zor). — 18.40: Zagorje danes (g. A. Adamič). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Moč in živ. pomen tradicije (dr. K. Ozvald). — 19.50: Koncert komorne glasbe. — 21.15: Melody-jazz. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Lahka glasba iz »Emonec«.

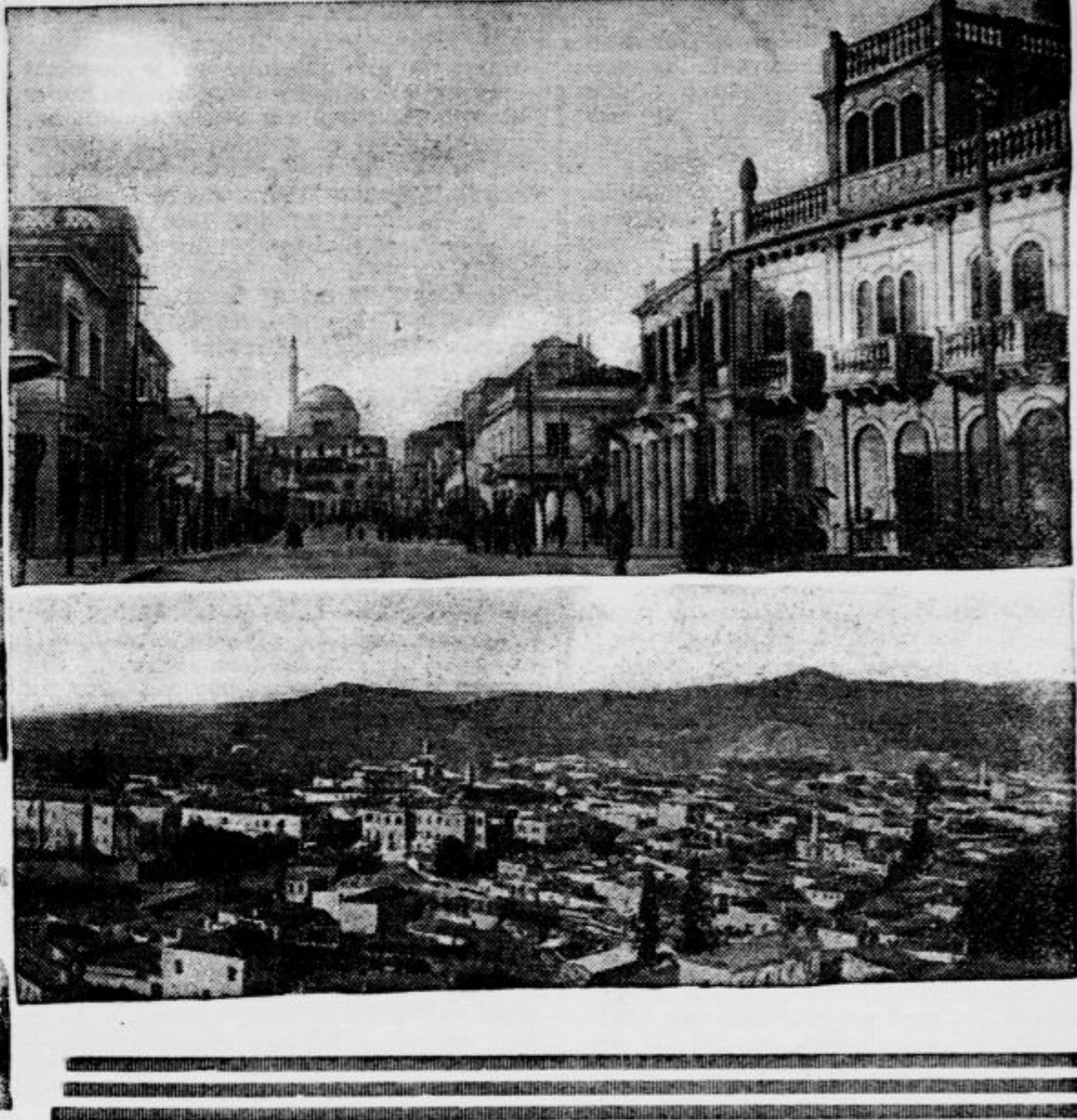
Beograd 16.45: Narodna glasba. — 19.50: Zvočne slike in humor. — 21: Narodne pesmi in violinske skladbe. — Zagreb 20: Prenos iz Ljubljane. — 22.20: Ples. — Praga 19.50: Pester koncertni spored. — Varšava 21: Chopinove klavirske skladbe. — 21.50: Petje in glasba s plošč. — Sofija 18: Narodna glasba. — 19.15: Iz opere »Faust«. — 21.10: Ples in narodni napevi. — Dunaj 12: Delavski koncert. — 16: Lahka glasba. — 18.20: Petje in klavirske skladbe. — 20.10: Orkestralna glasba. — 22.30: Dunajske melodije. — Berlin 19: Veseli kvartet. — 20.10: Plošče. 21: Lahka godba. — 22.30: Petje in ples. — München 19: Priklpeni drobci. — 20.10: Lahka godba. — 22.20: Monakovski skladatelji. — 23.05: Za zabavo. — Pariz 19.30: Klavir. — 20.30: Plošče. — 21.40: Opera glasba. — Rim 17.15: Pesmi in klavirske skladbe. — 21: Prenos Boltove opere »Nero« iz milanske Scale.

KOLESA
KUPITE DOBRO IN POCENI
TUDI NA OBROKE pri
H. SUTTNER
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA 6.
Brezobvezne ogledi!

Mednarodni pariški vzorčni velesejem

se bo vršil to leto od 13. do 29. maja. Pariški velesejem je ena najznamenitejših manifestacij te vrste na vsem svetu. Poleg vseh panog francoske industrije se bo seima udeležilo 35 tujih držav, kar daje poslovnemu svetu in turizmu neomejene možnosti spoznavanja in medsebojne stika z industrijo vsake države. Obiskovalcem so zagotovljene vse poslovne udobnosti: biro za informacije, za stanovanja, tolnaki, korespondenčni ind. S semko legitimacijo uživajo potniki 40% na francoskih in 25 do 30% popusta na železnih drugih držav; na jugoslovenskih 50% popusta pri povratku, pri Prvem dunavskem parobrodarskem društvu 25 — 30%. Legitimacije se daje pri trgovskem francoskem stajnu v Beogradu. Pariski al. 11. kakor tudi pri vseh francoskih konzulatih po ceni din 10. Na podlagi legitimacije se dobi brezplačna vstopna viza pri pristojnem francoskem konzulatu. Ta viza velja do 5. junija t. l.

Albanija in njena mesta

Na levi: Zemljevid Albanije — V sredi zgoraj: Glavni trg v Tirani z vojnim ministrstvom — Spodaj: Oddelek albanske vojske — Desno zgoraj: Ulica kralja Zoga v Draçu: Spodaj: Pogled na Valono s hriba Kuš Baba

Kako je nastala svetovna vojna

Potovanje kralja Edvarda VII. in njegovi sestanki s Clemenceaum ter Izvoliskim

Diplomatske igre zadnjih tednov nas v marsičem spominjajo na politične dogodke med leti 1906. in 1914., ki so se končali na zadnje s svetovnim požarom. Med Anglijo in Nemčijo je nastajala počasna, toda nezadržna odločitev. Tedanje vodilne glave angleške politike, kakor sir Edward Grey, William Tyrrell, Haldane, Nicolson in sir Charles Hardinge, so dober videli, kam meri politika viljemovske politike. Nemčije in so razlagali, da Anglija ne bo trpela nadvlade kakršne koli narodnosti v Evropi.

Nemčija pa se po izjavah ni dala preplašiti. Tako je začela Anglija s politiko obkroževanja rajha, ki se ji je postavil na čelo sam kralj Edvard VII. Kakor potuje danes sir Hudson po Evropi in išče zaveznikov za angleško politiko, je potoval tedaj kralj Edvard VII. po evropskih kopalščih in drugih krajih. Zdaj je bil v Španiji Cartageni, kjer se je pogajal s kraljem Alfonzom XII., potem ga vidimo v Gaeti, kjer je stopil v stik s kraljem Viktorjem Emanuelom, na zadnje je odšel v Reval. Najmanj enkrat na leto je obiskal Pariz in nemški konservativni tisk je pisal tedaj o teh obiskih: »Edvard je Napoleon 20. stoletja s to razliko, da začenja svoje operacije že sredi miru in da deluje s spretno diplomacijo namesto z brutalno silo.«

Ob priliki svojih vsakoletnih potovanj v Marijine Lazni se je angleški kralj sestajal skoraj redno z nekim Francozom, ki mu je zavoljo svoje osorne iskrenosti zelo ugajal. Ta Francoz se je imenoval Clemenceau, mož, ki je že dolgo predvideval, da bo angleško-nemško oboroževanje na morju prej ali slej dovedlo do konflikta. Clemenceau je tedaj tudi že vedel, da je Francija za primer tega konflikta v zelo neugodnem položaju in da bodo nemške čete preko Belgije vdrle na francosko ozemlje, kakor je razvidno iz nekega poročila o razgovoru, ki sta ga imela z angleškim kraljem 1. 1908. v Marijinih Laznih. Vedel je torej tudi že za povod, ki bi pripravil Anglijo do vstopa v vojno v primeru francosko-nemškega spopada. Ta povod se je imenoval Belgija. Na neko vprašanje, kaj bi napravila Anglija v primeru nemškega vdora v Belgijo, je sir Grey odgovoril: »To bi v Angliji izzvalo veliko razburjenje!« Veliko razburjenje v Angliji je bilo že tedaj utemeljitev

za najdaljnosežnejše angleške akcije. Pariskemu »tigru« pa se je videlo angleško diplomatsko delo seveda prepočasno in preveč previdno. Želel si je skrajne pospešitve vseh priprav. »Ne Trafalgar, temveč nepomembna mala bitka pri Waterlooju je Napoleonu zlomila hrbtenico.« S tem izrekom, ki je izražal naziranje, da se vojne ne odločajo z vojnimi brodovi, je skušal angleške vodilne kroge pripraviti za uvedbo splošne vojaške dolžnosti in pripravo velike ekspedicijske armade. Njegovo priganjanje za uvedbo splošne vojaške obveznosti je v Angliji tedaj našlo naletelo na iste pridržke kakor danes, čeprav je pariski »Matine« pisal že 1. 1905: »Anglija je za izkrcanje v šlezvik-Holštajnu in za zasedbo prekopa cesarja Viljema obljubila pomožni zbor 100.000 moč.«

Proti koncu avgusta 1908. je kralj Edvard v Marijinih Laznih dobil še en obisk. Obiskal ga je ruski minister Izvoliski, ki se je nekoliko dni pozneje z baronom Aehrenthalom razgovarjal glede avstrijske garancije za prosti prehod Rusov skozi Dardanele. Pred tem sestankom pa so se bili v juniju istega leta v Revalu sestali Edvard in car Nikolaj, Hardinge in Izvoliski. Iz razgovorov, ki so jih imeli in ki so v glavnem izražali rusko skrb glede nemške vojaške premoči in angleško skrb glede silnega oboroževanja Nemčije na morju, je Hardinge sklepal, da bo spor izbruhnil v sedmih ali osmih letih ter da bo Rusija tedaj imela vlogo razsodnika o vojni in miru. Rusija pa se je bila tedaj že odločila, in sicer v tem smislu, da se bo v primeru spora postavila z oboroženo silo takoj na stran Anglije in Francije. Velja antanta je bila tedaj v glavnem že skovana, treba je bilo samo še z nekaterimi kamni dopolniti zgradbo, ki jo je Anglija gradila že deset let.

Okradeni diplomatski sel Smola francoskega diplomatskega kurirja

Hudo smolo je imel neki francoski diplomatski kurir, ki je potoval v London. Iz zapечатene aktovke so mu ukradli code za šifrirana poročila, ki so ga izdelali skupaj angleški in francoski strokovnjaki

za primer vojne. To delo je zahtevalo celih osem let.

Ukradeni code je veljal za najboljši ključ za šifrirana poročila, ki so ga kdaj izdelali. Rabil naj bi bil angleškemu in francoskemu brodovju, da bi si mogli izmenjavati poročila, ki bi jih bilo ne mogel dešifrirati noben nasprotnik.

Francoski sel je prispel na Viktorijino postajo v Londonu v rezerviranem kupcu. Ključ so mu morali ukrasti tako rekoč v zadnjem trenutku, ko je govoril z Angleži. Zapечатeno aktovko so mu storilci zamenjali z drugo, ki je bila zelo spretno ponarejena in je bila prav tako zapечатena kakor original.

Ženske morajo delati za moške Poseben davek na mnogoženstvo pri zamorcih

Neka študijska komisija, ki se je mudila v Belgijskem Kongu, poroča zanimive podrobnosti o delovnih razmerah med čr-

Največja angleška matična ladja

Prošli teden so splovili v Angliji največjo matično ladjo angleške vojne mornarice »Illustrious«. Za kumico je bila lady Hendersonova, soproga admirala Hendersona. Ladja odrija 23 tisoč ton vode in bo imela 1600 moč posadke. Na krovu bo lahko vozila 70 letal.

Patriarhalna Albanija

Albanski ljudski značaj — Rod kralja Zoga

Država Albanija je ustvaritev mednarodne politike in v 27 letih svojega obstoja še ni dobila trdne oblike, ki bi dovoljevala zaključno sodbo o njej. Njene zunanje meje dolgo niso bile določene, državno ozemlje se ne krije z narodnim ozemljem. Na jugu živi mnogo Grkov, na severu, okrog Skadra pa mnogo Srbov. Na jugoslovenska tla so se Albanci priselili v zapuščenem ozemlju. V Ameriki živi mnogo Albancev, in sicer v precejšnjem blagostanju. Njihove naselbine dobimo tudi v Italiji.

V Korči stoji nekaj modernih stanovanjskih hiš — zgradili so jih povratniki iz Amerike. Ta zvestoba do lastnega rodu je izrazil znak albanskega ljudskega značaja in je vodila pri gorskih rodovih do prevladovanja plemenske misli ter življenja po načinu stare fevdalne države. Krvna osveta je bila še pred kratkim običaj in še danes ni popolnoma iztrebljena. Gosťoljubnost do tujcev in želja do neodvisnosti nasproti državi ter njenim oblastem sta nadaljnja znaka gorskega ljudstva, ki živi še v patriarhalnih razmerah in primitivnejše nego prebivalci mest ter ravnine ob obali.

Tirana, prestolnica Albanije, je postala šele v zadnjih letih največji kraj v deželi, ki šteje 900.000 do milijona prebivalcev in ima okrog 25.000 štirajških kilometrov površine. Poleg starinskih četrti dobimo v Tirani moderne predele, široke ceste in velike trge z modernimi zgradbami, posebno javnimi. V edini kavarni se zbira vse, kar ima opravka s politiko, literaturo in vojaško ter civilno oblastjo. Toda ženska ali dekle še danes ne smeta sami v javni lokal. Naziranje so v marsičem strožje nego n. pr. v moderni Turčiji.

Če je Tirana pretežno muslimansko mesto, sta Skader in Drač katoliška. Albanski sever je katoliški še iz časa pred Turki, a poedine rodline so se seveda poturčile. Tako je rodina kralja Zoga muslimanska, čeprav je nje plemo, matiško, katoliško. V Albaniji je v ostalem zelo razširjen derviški red Bektašev, ki pridiguje nekakšno zrahljano muslimanstvo in

je mnogo pripomogel k temu, da se poedine vere med seboj dobro razumejo.

Drač, glavno pristanišče Albanije, je slikovit kraj z velikimi pristaniškimi napravami in živim prometom. Tu je tudi kopaliska obala prestolnice. Mestno podobno obvladujejo mogočne razvaline iz bizantinskega časa, kakor obvladujejo grajske zgradbe oziroma razvaline tudi Skader, Leš, Berat, Krujo, ki je tipično srednjeveško mesto i. t. d. Vsekako pa je Albanija dežela, ki se je naglo modernizirala in potovanje po njej ni zvezano danes z nobeno pustolovščino. Avtobusna podjetja prirejajo krožna potovanja po deželi, gorske poti so varne. Doživljaji, kakor v kakšni knjigi Karla Maya, so v deželi »Sqipin«, kakor se imenuje v pisni albanščini, ki so jo učenjaki določili šele pred nekoliko leti, danes nemogoči. Marsikaj lepega, starinskega in značilnega pa se je v njej ohranilo.

Žaga za železobetonske

Monakovski inženir Ludvig Lacher je zgradil stroj, ki more razrezati tudi najtrše kamne in ki dela pri tem neprimerno hitreje nego vse dosedanje metode.

Dosedaj so mogli z žično vrvjo in peskom zrezati le dva do tri centimetre kamna, novi stroj pa sežaga v istem času meter do tri metre dolžine. Pri mehkejših vrstah kamna sežaga v istem času celo 12 m debele skale. Novi stroj zreže in razdeli tudi železobetonske stave, ki do danes ni bila mogoča. Isti izumitelj je izdelal tudi novo ločilno žago z rezili iz trde kovine, ki ima mnoge prednosti pred dosedanjimi diamantnimi žagami in ki pomeni velik napredek za obdelavo kamnov.

Nezaželjeni Nemci v Angliji

Angleško notranje ministrstvo je prošli teden sporočilo tujci nemških državljanov v Londonu, da je njihova prisotnost v Angliji nezaželena ter jih je pozvalo, naj nemudoma zapustijo angleško ozemlje.

Poljski zunanji minister v Portsmouthu

Minister Beck na krovu angleške matične ladje »Ark Royal«. Pomorski častniki razlagajo naprave

Kriza radijskega rudnika v Jachimovu

Kakor poročajo iz Liberca, je morala tovarna za radij v Jachimovu svoj obrat večji del ustaviti, ker je prejšnja uprava odnesla najvažnejše aparature in vse sirovine in vmesne proizvode, iz katerih izdelujejo uranove barve ter radij.

Ta čas je zavoljo tega v teku odškodninski proces proti prejšnji upravi. Tovarne tudi ne morejo založiti z novo rudno iz jachimovskega radijskega rudnika, ker je bivše vodstvo v zadnjih treh letih vse vidne zaloge v rudniku porabilo. Kako bo z obratom, še ni odločeno.

A NEKDOTA

Maeterlincka, pesnika vizionarnih dram, je pred leti povabil neki filmski kralj v Hollywood, da bi tam napisal tekst za nov film. Ko so ga v New Yorku sprejeli kakor kneza, so mu dali na razpolago poseben vlak za filmsko metropolo. Tam ga je sprejel spet vojska časopisnih poročevalcev, sprejel pa ga je tudi njegov gostitelj z nenavadnim nagovorom: »Torej, ljubi mister Maeterlinck, sedaj velja napraviti nekaj drugega, nekaj takšnega. Česar še niste delali. Spravite se kar na delo. Sicer ne vem, kaj ste prej pisali, prepričan pa sem, da pojde. Torej, napravite dobro!«

VSAK DAN ENA

»Ganeš, v kateri česu mi šumi?«
»V levem.«
»Ti si pa felati! Še kaj vidim, da si piluškovalec!«

Zlato se seli v Ameriko

Kakor lani v jeseni, se zdaj na spomlad zlato zopet seli čez Ocean. Na sliki vidimo zabojčke z zlatimi palicami v vrednosti sedemdeset milijonov dolarjev, ki jih je odpeljala v Ameriko ladja »Manhattan«

Kulturni pregled

Sedemdesetletnica Riharda Jakopiča

Mojster in vodnik

Danes obhaja sedemdesetletnico rojstva Riharda Jakopiča, nestor slovenskih slikarjev in član slovenske Akademije znanosti in umetnosti. Zato se nam zdi prav, da ob tej priložnosti spregovorimo nekaj besed o njegovem življenju in delu.

Pisati o pomenu Jakopičevega dela za slovensko slikarstvo je danes že popolnoma odveč. Razvoj sam in vsi umetniški kritiki in zgodovinarji so dognali Jakopičevo mesto v slovenskem slikarstvu, njega pomen in vlogo. Sicer je paradokso, še pri živih in ustvarjalnih sili umetnika govoriti že o njegovi zgodovinski vlogi, toda pri sedemdesetih letih življenja je to prav mogoče, posebno če je umetnikov po-

no prej. Še bolj pa moremo to spoznati v njegovih današnjih delih. Od impresionizma je ostala, grobo rečeno, le manira, pa še od te se že močno oddaljuje, dočim v vsem drugem pa ne moremo zaslediti niti malo umetniške forme tega čistega naturalizma. Njegovo pot lahko zasledujemo kot raz za korakom in vedno bolj moramo ugotoviti, da je naturalizma vse manj in manj. Navznoter k duhu gre njegova pot; večni boj med naravo in duhom se je že odločil z zmago duha. Od narave ostaja le najpotrebnejše in še to ni prava podoba, marveč je oddaljeno od resničnosti in naperjeno k neki mistiki. Skoro pri večini velikih slikarjev v zgodovini umetnosti lahko ob koncu zasledimo zmago duha, razkroj telesnosti in vsega zemeljskega. Samo duh in duša, misel, onostranost, nerealnost, zamaknenost imajo veljavo in samo te ostanejo naposled v slikah edin smisel vsega upodabljanja. Ob tako izrazitem umetniškem razvoju, ki je sledil samo svojemu notranjemu imperativu, ne oziraje se na druge literarne programe nesamostojnih umetnikov, prihajamo do prepričanja, da imamo tu opravka z osebnostjo, visoko nadpovprečnostjo, s samostojnim umetniškim stvarjalcem, z močjo, ki je le redkim dana, z — genijem.

Temu dematerializiranju sledijo tudi njegovi barvni toni. Bogata barvna paleta pestrih in živih barv prejšnjih let se počasi umika navidezni barvni monotonoosti, v resnici pa prefinjenemu barvnemu občutju rahlih in najobčutljivejših odtenkov redkih barv. Enotne barvne ploskve pri njem sploh ne moremo najti, kajti taka bi bila dolgočasna in ne bi živela, zato vsaka ploskev razpada v nešteto barvnih odtenkov, ki skupno ustvarjajo barvno vizuelno enotnost. Barvno je Jakopič dosegel do absolutnega slikarstva. Samo približevanje svetlih in živih barv, spominjajoče nas prejšnjih dob, je sedaj namenjeno popolnoma drugim namenom in učinkom. Eteričnost, mistiko, transcendentalnost samo povzdigujejo in poudarjajo ter ustvarjajo vtis vizije, ki jo imamo. Bog ve, če bi bili tudi danes »spomini« tako živi in pisani, če ne bi bili temnejši, mnogo bolj vase poglobljeni, polni nečesa skrivnostnega; morda bi že bolj razodevali prihodnost. Še njegove rože niso resnične rože in verna podoba po naravi, še v njih moremo čutiti nekaj skritega in prevzema nas tudi v teh nekaj višjega, kar je daleč in visoko od vsakdanjosti in resničnega videza. Spominjam se ene zadnjih njegovih slik ob nekem obisku v njegovem ateljeu: Odršenika. Njegov odršenik prihaja sedaj drugačen, ozarjen od drugega sonca, ne v rožnati zarji, ne žarečih očih in radostnega obraza, marveč kot glasnik onostranosti, očističevalec grehov in klcar ponižanih in razžaljenih. Gesta mu ni nič patetična; mnogo bolj je izraz notranje govore. In osebe, prosilci, so v temo potopljene duše, ki pričakujejo s hrepenenjem Odršenika, da jih dvigne k svetlobi. Snov je v mnogih njegovih slikah ostala ista, le interpretacija se je spremenila in postala glasnik umetnikove duše.

V vseh pogledih lahko zasledujemo pot pravega umetnika in ustvarjalca po božji volji. Jakopič je bil prvi slikar, ki o njem lahko rečemo, da je bil slovenski tudi po svojem izrazu, ne samo po slučajnem rojstnem kraju. Pozneje so bili tuji vplivi vnašani v našo umetnost zopet naravnost, zato mnogokrat niso mogli ogreti. Šele nekatere sodobne struje so začele znova stremeti po slovenskem izrazu, in Jakopič nam je postal zopet bližji in zopet lahko vidimo v njem učitelja. Njegovo učitelstvo je prav za prav problematično: nikoli ni imel šole in neposrednih učencev, in vendar sta njegov vpliv in vzor tako jasna, da ju opazujemo celo pri najnovejši generaciji. Jakopič daje pečat vse slovenski umetnosti, ne samo svoji dobi.

Sredi dela in ustvarjanja le dožal sedemdesetletnico rojstva. Ob tej priložnosti si ne moremo želeči nič drugega, nego da nam še dolgo kaže prave umetnosti in da ostane še dolgo učitelj in vodnik mladi generaciji, ki naj ji kaže pot naše prave domače umetnosti.

F. K. Kos

O „Neznanem Jakopiču“ in njegovih slikah

Menja ga ni pri nas slikarja, ki bi se mogel veseliti tako velike popularnosti, kakršno uživa Rihard Jakopič. Ko se je nedavno osnoval pri Narodni galeriji odbor za prireditve njegove razstave — s katero ne obhajamo samo mojstrovega jubileja, temveč tudi praznik slovenske upodabljajoče umetnosti sploh — so nameravali razstavo pozdraviti vsi ljubitelji umetnosti z velikim veseljem: naj bi že bila kolektivna razstava ali pa samo razstava jubilaritovih mojstrov iz zadnjih desetih let, vedeli so, da se jim bo nudil redek užitek, kakršnega doživimo samo pred deli izrazitih umetniških osebnosti.

Z nameravanc razstavo ne bo nič — vsaj spomladni — in če jo bomo doživeli jeseni, je odvisno od raznih okoliščin, predvsem od Jakopičevega zdravja. Od zadnje nesreče, ki ga je zadelo predlansko zimo, si namreč ni prav opomogel. Zdalj zahaja sicer redno vsak dan v atelje na Mirju, vendar tudi, da ni z njim vse tako, kakor bi moralo biti. Kljub temu tiči vsak dan po več ur pred stojalom in se bavi s

štramb in lastnikov slik in slednjič imenik. Knjigo opremi mojster sam.

Temu ali onemu ljubitelju naše umetnosti je znano, da nimajo naši starejši slikarji povečini skoraj nobenega pregleda čez svojo produkcijo. Ne vedo v čigavih rokah so namreč njihove slike. Iz tega vzroka bi bilo zelo težavno sestavljati njihove monografije. Pri Jakopiču je stvar nekoliko drugačna. Do l. 1929, ko je še sam prodajal svoje slike, ima precej natančno evidenco. Težave se prične šele po l. 1929, ko se je tudi njegovih del polastila trgovina. V teh desetih letih je njegova produkcija v primeri s prejšnjimi 40 leti naravnost ogromna. Izmed 700 slik, kolikor znaša celotno število njegovih del, je nastala pretežna večina v zadnjih desetih letih. Med temi slikami je mnogo biservov njegove umetnosti.

Atelje Riharda Jakopiča na Mirju

Vzlic težavam pri katalogizaciji Jakopičevih slik se mi je posrečilo v zadnjih dveh letih izslediti večino del. Pri mnogih lastnikih, katerih naslove imam, se še nisem oglašil, bom pa to storil v najkrajšem času. Ker je lahko mogoče, da za marsikatero lastnika ne vem, prosim vse one, katerih slik še nisem popisal ali pa, ki so si medtem nabavili nove Jakopičeve slike, da mi javijo svoje bivališče na naslov: Anton Podbevšek, Ljubljana. Opozorjam, da prihajajo v poštev za katalog prave vse še tako neznane Jakopičeve skice in slike, ker mora biti katalog, kolikor je le mogoče natančen. S tem, da pridejo slike v katalog, jim je tudi zagotovljena njihova pristnost.

Največ Jakopičevih slik ima Ljubljana, za njo Celje in Maribor. Samo v teh dveh mestih imajo Jakopičevi čestilci v svojih rokah okoli 250 slik. Izmed njih jih ima smo neki Celjan 19. Medtem ko ga na štajerskem in v Prekmurju skoraj ni večjega podeželskega kraja, kjer ne bi vselej Jakopičeve slike, sta pa Gorenjska in Dolenjska v Belo Krajino zelo revni z njimi. Sicer pa se ti kraji ne morejo preveč pohvaliti niti s slikami drugih naših slikarjev. Na podlagi obiskov v domovini skoraj vseh boljših družin v Sloveniji lahko z mirno vestjo zapisem, da se nobeden izmed slovenskih slikarjev ne more pohvaliti, da bi ga tako upoštevali kakor Jakopič.

Zapiski

»Meridiano di Roma« o jugoslovenski kulturi. Rimski literarni tednik »Meridiano di Roma«, ki česče priobčuje in formativne članke o slovenskih kulturnih zadevah, je v številki z dne 2. aprila posvetil celo stran literaturi in umetnosti Jugoslavije. V prvem članku prikaže Josvaldo Ramous umetnost Ivana Meštrovića. Z obudovanjem do Meštrovićeve umetnosti prežeti članek je ilustriran z dvema slikama, izmed katerih ima portret Michelangelova velik format. Pod naslovom »Poeti jugoslavi modernisti piše Vittorio Orazi dokaj obširno o Salvinijem cvetoberu slovenske lirike »Liriche Slovene Moderne«. Italijanski kritik se z zanimivimi opazkami zaustavlja pri vsakem posameznem pesniku, zlasti se pri župančiču in Gradniku. K značilnim opaz-

ka. Mnogi so si nabavili njegove slike, ne da bi vedeli, kaj so prav za prav kupili. Ko pa so se dan z dnem vzvišali vanje, ako se kmalu tako navdušili za poezijo njihovih barv, da bi bil velik udarec zanje, če bi jih izgubili. Tako so mi vsaj sami pripovedovali.

Več lastnikov me je naprosilo, naj bi javno pojasnil, kako naj si razlagajo po več Jakopičevih slik s enim in istim motivom, n. pr. Križanke, Sejalca, razna tihožitja itd. Ali ne gre morda za kopije? Vsem tem navajam v pojasnilo odstavek iz opisa »Križanke«, kjer razmotirim o tem pojavu: »Ščasoma se je v njem (v Jakopiču) razvila potreba po večkrat naslikani eden in isti predmet s spreminjajočimi se svetlobnimi učinki. Čutil je, da ga bo mogoče izraziti v najpopolnejši obliki, če ga bo izdelal v več primerih, izmed katerih predstavlja vsak drugo sliko, ker

nikoli ne kopira. S stičnimi poskusi so se ukvarjali že najstarejši slikarji, ki pa so stremeli bolj po oblikovanju predmetov, upodabljaljo barve zgolj kot sredstvo za njihovo poživljenje. Tako n. pr. trdijo o Leonardu da Vinciju, da je ustvaril tri Mone Lise in da vse tri predstavljajo originalne. Iz novejšega časa navajam za zgled Claude Moneta, ki je ustvarjal v serijah 10 do 15 slik. Ko je razstavil prvo serijo slik, znano pod naslovom »Senene kopice« — v resnici bi jih bilo treba imenovati po raznih osvetljava — je mislilo občinstvo, da hoče ustvariti v naglici kolikor mogoče veliko slik. Izkazalo se je, da je serijski način dela mnogo težavnejši od običajnega, ker zahteva mnogo večjega napora, da se ujamejo atmosferske spremembe, po katerih pridobe slike na svojih značilnostih. — Takega načina slikanja se še zdaj dostikrat poslužuje, ker je spoznal, da mu en in isti predmet ob raznih prilikah, razsvetljavah in vremenskih in časovnih spremembah vedno še kaj novega pove. Pri vseh teh ponavljajočih se slikah ni predmet bistvenega pomena, ampak predmet pod svetlobnimi in barvnimi vplivi. V prvi vrsti mu je tedaj do barvnega razpoloženja, ki se spreminja, tako da pomeni vsaka slika v bistvu nekaj čisto novega.

Anton Podbevšek

S P O R T

Metodirke v Trstu

Gradčan Hubert Hubmann junak dneva — Stariču odpovedal novi motor

Kakor vsako leto za Veliko noč so tudi letos priredili na dirkališču Montebellu v Trstu velike motociklistične dirke, katerih sta se razen številnih domačinov in nekaj Nemcev z odličnim Hubertom Hubmannom na čelu udeležila tudi dva vozača Moto-Hermesa, in sicer Ludvik Starič s svojim novim motorjem in Stanislav Djordjevič. Za prireditev je bilo tudi letos ogromno zanimanja in se je na dirkališču zbralo nad 10.000 gledalcev. Zelo številno so bili med gledalci zastopani tudi Slovenci, ne samo domači, temveč tudi velika množica izletnikov, ki se je v nedeljo zjutraj z avtomobili in motocikli priključila »Putni krovu« izletu v Trst. Kakor pripovedujejo izletniki, je bilo za prehod meje vse urejeno najlepše in tudi dovolj hitro, čeprav je bila revizija to pot nekoliko postrežna, kar je v glavnem zasloga »Putnikovega« vodje izlca g. P. Ppenbacherja.

O dirkah samih v glavnem naslednje: Konkurenca med dirkači ni bila prehuda. V prvem predteku je Gradčan Hubert Hubmann — ljubljanska publika ga že pozna s prireditvijo pri nas — prav lahko premagal vse svoje konkurente. V predteku kategorije 500 cm je prav tako brez težav zmagal nad Ludvikom Staričem. Veliko zanimanje je vladalo nato za srečanje med Hubmannom in Staričem. V naslednji točki sta se res znašla kot konkurenta; Starič je takoj v začetku in se je videlo, da mu novi motor odlično služi. Hubmann se je kljub temu pognal za njim v borbo, Starič pa je nato na severnem zavoju običaj in je Hubmann tako zasedel prvo mesto. Ker je vodstvo dirke smatralo, da je Hubmannovo prvo mesto sporno, je dalo dirko ponoviti in tedaj je Hubmann v krasnem stilu in z izvršeno dirk-track tehniko znatno prehitel Stariča, ki mu je tik pred koncem še odpovedal motor.

Hi kraju sta prišla oba favorita še enkrat v konkurenco, toda Starič je prevzel samo dve rundi v borbi s Hubmannom, ki

ga je že takoj od starta prehitel, nato pa je zaradi defekta odstopil.

Tehnični rezultat v točkah, v katerih je bilo govora, so bili naslednji:

Prva izbirna dirka: Hubmann Hubert na IAP 500 v času 3:59.8;

Druga izbirna dirka: Starič Ludvik na JAP 500 v času 4:06.8.

Finale: 1. Hubert Hubmann na JAP 500 v času 4:00.9.

Dirk-track (7 krogov): 1. Arthaber Fr. na Saroclea 350 v času 4:04.4, 2. Hubert Hubmann na JAP 500 v času 4:07.5, 3. Raab Artur na Terrotu 350 v času 4:21.5, 4. Starič Ludvik na JAP 500 v času 4:22.5.

Hubmann je med vsemi udeleženci najbolj ugajal in je tudi popolnoma zaslužen dosegel nov rekord na tem tržaškem dirkališču. Škoda res, da je Stariču tudi to pot nagajal motor, tako da se ni mogel polnovredno udeležiti vseh točk na tej tako privlačni motociklistični dirki.

Veleslalom na Peči

Maribor, 11. aprila

Na Peči je bila na velikonočni ponedeljek zadnja letošnja zimskosportna prireditev. ISSK Maribor je priredil veleslalom z vrha Peče, to je s Kordčeve glave v dolino. Proga je bila dolga 2000 m in je imela 400 m višinske razlike. Bila je izredno težka, saj je imela mestoma 30 stopinjski padca. Za prireditve se je prijavilo 19 tekmovalcev, od katerih je star-
talo 14.

Rezultati so bili naslednji: 1. Er. Marguš 3:05, 2. Karel Fanel ob ISSK Maribor 3:13, 3. Franc Leskovar (SPD Mežica) 3:27, 4. Josip Stanta (Maraton) 3:33, 5. Ivan Keršbaum 3:38, 6. Tone Mlačnik (oba SPD Mežica) 3:42, 7. Maks Dolinšek (SPD Maribor) 4:13, 8. Kurt Welle (ISSK Maribor) 4:37, 9. Viljem Marhelj (Maraton) 4:55, 10. Albert Detček (SPD Maribor) 5:2, 11. Kreso Derjav (SPD Runolist) 5:3, 12. Hugo Detlev (HPD Zagreb) 5:53.

Po tekmovalju je neutrudni načelnik zimskosportnega oddelka ISSK Maribora g. Vekoslav Golubović pristojno pozdravil tekmovalce in funkcionarje, ki so se zbrali v Uletovi koči. Krasna darila je razdelil tehnični vodja Viktor Furkelec, ki je spre-govoril v imenu MZSP. Tekmovanje je bilo odlično organizirano. Zasluga zato gre marljivim funkcionarjem ISSK Maribora, ki so nesebično in požrtvovalno trasirali tekmovalno progo.

Pričetek teniške sezone

Otvoritev letošnje igralne sezone za tenis se je zaradi vremenskih razmer nekoliko zakasnila, vendar je SKI pod skrbnim nadzorstvom znanega strokovnjaka g. ing. Bloudeka uspelo, da je le pripravila igrišča in je nekaj prostorov že pripravljeno za igranje. Ostala igrišča pa bodo urejena tudi v teku dni, da bo želji vseh igralcev ustrezno.

Tenis je vsekakor eden najlepših sportov, ki omogoča človeku, da si vzgaja sportno tovarštvo in si pridobi borbenaosti. Pri nas se tenis zmerom bolj razširja, in sicer med odraslimi kakor tudi med mladino, ki ji je ravno tenis postal najbolj priljubljena sportna panoga. Teniška sekcija SKI, ki je vzgojila že celo vrsto odličnih igralcev, ima tudi letos v načrtih obilen spored. Od mnogih prireditev in turnirjev naj omenimo mednarodni turnir za prvenstvo Ljubljane, državno klubsko prvenstvo in medmestni teniški turnir s Trstom. Kakor s Trstom bo SKI skušala izvesti tudi dvomatch s Grazom, Dunajem in še nekaterimi mesti.

SKI opozarja in vabi vse igralce in pri-padnike belega sporta, ki jim je tenis v zabavo ali sport, da nas čimprej obiščejo na idiličnih igriščih pod Čekinovim gradom.

Razpis

medklubske gozdne dirke DKSK Edinstva

DSK Edinstvo v Ljubljani priredi v nedeljo dne 16. t. m. medklubske gozdne dirke (cross-country). Za vse skupine bo start pri Gasilskem domu v Zgornji Šiški. Določeno bo ca 3 km gozdne in 8 km cestne proge. Start bo za a) skupino ob 14.30, za ostale skupine pa po povratku prve skupine.

Novinci, ki bodo startali z navadnimi kolesi, bodo dobili dve minuti naskoka. Vpisnina za posameznika je din 5.—, za startno številko pa din 10.—, ki se pa ob vrnitvi povrnejo.

Protesti so dopustni v vlogi din 25.—, kateri znesek bo zapadel v korist kluba, če protestu ne bo ugodeno, v nasprotnem primeru se vloga vrne. Protesti se morajo vložiti najkasneje 15. minut po končani dirki.

Dirka bo v vsakem vremenu, le v hudem nallivu bo dirka preložena. Vozi se po pravilih kolesarskega saveza kr. Jugoslavije in po cestnih policijskih predpisih. Vsak vozač vozi na lastno odgovornost.

Po končani dirki bo razdelitev daril v prostorih gostilne »Martince« v Zg. Šiški.

Občni zbor SK Jadrana. SK Jadrana bo imel svoj XX. redni letni občni zbor, ki je bil obložen na nedoločen čas, dne 19. t. m. ob 18.00 po običajnem dnevnem redu v gostilni M. Sokliča, Pred konjušnico 4. Vabimo članstvo in prijatelje kluba, da se običnega zbora udeležijo v čim večjem številu. — Predsedstvo.

SK Grafika. Trenin juniorjev bo danes ob 16. na igrišču Hermesa. Jutri v četrtke sestane vseh igralcev I. moštva ob pol 19. v gostilni Kržič (Belic). Tajnik.

Vozne ugodnosti za udeležence »Triglavskega dneva«. Jugoslovenski zimsko-sportni savez obvešča vse tekmovalce, da je zanje dovoljena polovična vožnja za udeležbo na Triglavskem smuku. In sicer na podlagi članske legitimacije in obraza K 13, katerega kupijo s celo vozno karto na odhodni postaji. Cela vozna karta velja nato tudi za povratno. Polovična vožnja velja od 8. do 16. za potovanje v Mojstrano, 16. in 17. pa za povratek.

Sokol

Sokol Sv. Peter pod /w. gorami prične kmalu z zidavo svojega doma. Društvo bo prežicalo bivše Černelčevo skladišče v Sokolski dom, ki obeta biti prav čedna zgradba ter pravi ponos šentpetra. Domačini z veseljem in navdušenjem podpirajo plemenito stremljenje naših Sokolov. V korist gradbenega fonda priredi društvo na binkošti ponedeljek 29. maja II. sokolsko tombolo. Glavni dobitnik so: telica, moško kolo, blago za obleko, bala usnja, zaboj sladkorja, srebrna ura ter še mnogo dragocenih predmetov. Tablice so po 2 din. Upamo, da se bo občinstvo odzvalo vabilu društva ter posetilo to važno prireditev. Zdravilo!

Naše gledališče

D R A M A

Sreda 12. Hlapci. Red Sreda.

Četrtek 13. Živi mrtvec. Premierski abonma.

Petek 14. zaprto. (Kaj je resnica? Gostovanje v Celju).

Sobota 15. Živi mrtvec. Red B.

Premierski abonenti bodo imeli v četrtek 13. t. m. za svoj abonma predstavo »Živega mrtveca« z g. Kraljem v vlogi Fedje. Vsa ostala zasedba kakor na Kraljevi proslavi. Režija je prof. Šestova.

O P E R A

Sreda 12. Werther. Red A. Gostovanje Josipa Gostiča.

Četrtek 13. ob pol 20. uri Lohengrin. Red Četrtek.

Petek 14. zaprto.

Sobota 15. Vse za šalo. Premierski abonma.

Jože Gostič bo pel drevi naslovno vlogo v Massenetoovi operi »Werther«. Ostale vloge bodo v rokah: Pavlovčičeva, Ribičeva, Zupana, Dolničarja, Sladovičeva in Perka. Dirigent: Neffat, režiser: Zupan. Predstava bo za red A.

Ga. Zinka Kuno-Milanov, slavna dramatična sopranistka bo gostovala v Ljubljani v sredo 19. t. m. v »Aldi«. Za gostovanje so vstopnice že v predprodaji od danes naprej in bo izvedeno le tedaj, če bo zadosten odziv s strani občinstva. Cene od 70 din navzdol.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 12. aprila, ob 20. uri: »Djak pre-jaka«. Red C.

Četrtek, 13. aprila, ob 20. uri: »Štev. 72«. Red B.

L. WINDER:

Gospodⁱⁿ Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

V kakem trenutku je bila še vedno lepa, čeprav je bila bolehnata petinpetdesetletna žena z ostro razrezanimi črtami. Imela je dva obraza: enega, razdejanega od žalosti, boleznin in starosti, in neuničljiv, živčno-otožen obraz mladega dekleta, ki je časih nenadoma prekril prvi, resničnejši obraz. Ko si govoril z njo, se ti je zdelo, kakor da bi nevidna roka zamenjala ta dva obraza. Kar neznanu je bilo videti. Franc Ferdinand je upal, da ga kmalu odslovi.

Tedajci se je zasmejala: »Res, še neko naročilo imam. Preden kreneš na pot, naj bom pri tebi za zvonico.« (Neuničljivi, živčno-otožni dekliški obraz ji je zasijal.)

V zadregi se je nasmehnil. Njen obraz je postal znova star in pokazal nekakšno raztreseno resnobo, kakor da ji je opraviti mrzko dolžnost.

S hitrimi besedami je povedala, da so jo naprosili, naj poizve, ali bi se hotel po svoji vrnitvi s potovanja oženiti z neko sorodnico, bavarsko princeso, ki ji je zdaj šestnajst let. »A katera je, niti ne povem, prav nič ti ne svetujem,« je z nestrpnim glasom nadaljevala. »Ženi naj se človek samo s takšno, ki jo ljubi, če noče imeti grdih otrok.«

Nadvojvoda ni vedel, kaj naj ji odgovori. »Torej pustiva to,« je rekla z istim nestrpnim glasom kakor prej. Potem se je nasmehnila in pristržno dejala: »Srečno pot. Vrnite se zdravi.«

Ko je odhajal, je videl, da ga sočutno sprem-

lja z očmi. Mnogokrat je bil slišal, da ni usmiljena duša. Misli si je: »Najbrže mi je smrt zapisana na obrazu.« Njen sočutni poled ga je bolj prestrašil kakor okrutna diagnoza ogrskega zdravnika. Oddahnil se je, ko je sedel v kočiji in je ostal dvor za njim. Cesarčin sočutni pogled ga je preganjal. »Cesarica je na oko podobna stari,« je rekel rofu Wurmbrandu, da bi dal duška svoji nejevolji in tesnobi. Ko je t o rekel, je imel slabo vest. Neuničljivi, živčno-otožni dekliški obraz, ki je bil mahoma izpodrinil žalobni obraz stare žene, je sijal pred njim. Zapoznala rdečica a je polivala, ker se je bal, da se je slabo obnesel pred njo. Prav nič se ni bil postavil. Odrezavost ga je bila pustila na cedilu. Povedal je bil tista dva stavka, ki se jih je bil naučil na pamet, potem je molčal. — »Pripomogla mi je do potovanja, moram ji biti hvaležen,« je mislil sam pri sebi. Kljub temu je ugibal in iskal nečesa, kar bi govorilo zoper njo. Bila je prijateljica Madžarov, cesarja je bila pregovorila, da je sklenil z Ogrsko nagodbo in dal Madžarom pravice, ki so bile odveč. »Za to se bom moral jaz pokoriti, vse to bom moral odpraviti,« je mislil Franc Ferdinand. »Več hudega mi je storila kakor dobrega. Nočem, da bi me ljudje sočutno gledali. Sočutja ne potrebujem. Po mojem potovanju ne bo treba nikomur več sočutno gledati name.« Štel je dni in ure do odhoda.

Potovanje okrog sveta

Dve vojni ladji sta ležali v Trstu ob pomolu, »Cesarica Elizabeta« in »Greif«. V velikem salonu vojne ladje »Greif« je igrala ladijska godba. Častniki, vsem na čelu »lepi nadvojvoda« Oton, so spremlili Franca Ferdinanda, ki je bil pravkar zavzel svoje prostore na »Cesarici Elizabeti«, v salon vojne ladje »Greif«. Tam je bila miza slovesno pogrnjena za slovo in v proslavo rojstnega dne. Tega pomladnomeškega decembrskega večera so

obhajali roditelji, sestre, brata in prijatelji Franca Ferdinanda za štiri dni prezgodaj njegov 29. rojstni dan in slovo.

Gledal je okrog sebe. To so bili torej svojci, prijatelji. Prijatelj ne imel, nobenega prijatelja ne. Imel je samo prijateljico: mater, mačeho. Sedela je zraven njega ter a opominjala, nezno, kakor opominjajo matere: »Pazi nase. Zmerom misli na zdravje. Ostani na ladji, kadar priploveti v nevarne kraje, v mrzlične pokrajine Azije ali Afrike. Bodi previden, da se ne prehladiš ali ne razgreješ. Ne prenathej se z lovi in velikimi izleti. Zdrav se vrni. Vse drugo je nevažno. Samo da se vrneš zdrav!«

Vljudno jo je poslušal, brzdal se je, opomini so ga delali nestrpnega. Otonovo dovipno besedovanje ga je delalo nestrpnega. Vneti odgovori častnikov in napitnice so ga delale nestrpnega. Kmalu se je umaknil v svojo spalnico na »Cesarici Elizabeti«.

Morje se je črno raztezalo v nedogled. Na obali so se pobjiskavale luči. Petje se je razlegalo s kopnine, mehak zrak je dihal z morja. Tudi ta ga je delal nestrpnega. Nemirno srce mu je nestrpno utripalo, sovražil je ubranost slovesa, sovražil razpoloženje rojstnega dne, štel je ure, nestrpnost mu skoraj ni dala spati.

Drugi dan so zagrmeli topovi. Ladijski godbi vojnih ladij »Cesarica Elizabeta« in »Greif« sta zagrmeli cesarsko pesem in za slovo koračnico »O du mein Oesterreich«, vseh devet tisoč konjskih sil »Cesarice Elizabete« je jelo delovati. Ob gromu topov in ob gromu strojev je Franc Ferdinand nestrpno mahal v slovo očetu in materi, bratom, sestram in prijateljem, ki so stali na vrhni palubi »Greifa«. Še dolgo je moral brzdati svojo nestrpnost, »Greif« ga je spremljal do Pirana.

Nazadnje je »Greif« zavil v stran. »Cesarica Eli-

zabeta« je odplula proti Sueškemu prekopu. Franc Ferdinand se je globoko oddahnil. Globoko sopeč je sklenil: »Ta trenutek se pričinja novo življenje. Nemir, bolezen, skrbi ostajajo zadaj, pričinja se zdravo življenje, življenje, ki bodi smiselno in čedanje boagtejša. Na tem potovanju hočem najprej ozdraveti, napraviti si pa hočem tudi načrt za življenje, jasno se hočem zavedati svojih namenov in svojih moči. Velika država, ki sem njen bodoči vladar, je zdaj pod slabo vladjo. Dati si hočem računa, kako bi ji bilo moči dobro vladati. Leto dni časa si vzamem, da ozdravim in si zasnujem načrt za novo delo in novo gradnjo, ki ga izvršim, ko pridem na prestol. Leto dni, morda celo dve leti. Dokler stari cesar živi, ne morem nič zamuditi.«

Mnogo ur je sedel in premišljeval. Gubančil je čelo in si ubijal možgane: »Kje naj začnem? Pri Madžarih?« Ničesar ni vedel o njih, vedel je, da ničesar ne ve. Nekateri častniki v Sopronu, ne, v Ödenburgu, so mu na njegov nemški odgovor trmasto odgovarjali v svojem jeziku, nekateri občinski načelniki in učitelji se niso plašili govoriti vpricho njega o državnopravnih terjatvah Madžarov. To je bilo vse. Več ni vedel o njih. Še manj je vedel o drugih narodih, ki so se, tako je bilo slišati, čutili zatirane. Hotel je močno, mogočno Avstroogrsko. Močna in mogočna pa je samo država, ki so njeni prebivalci zadovoljni in ne streme vsakebi in se ne čutijo zatiranih. Tega ni bil Franc Ferdinandu nihče povedal, zdrava pamet mu je tako govorila. Zatirane narode je bilo treba zadovoljiti. Ali so bili res zatirani ali so si le domišljali, da jih zatirajo, je bilo vse eno: treba jim je bilo dati toliko svobode, kolikor jo potrebuje vsak narod in vsak človek, da more zadovoljno živeti. Narodom svoboda! To geslo naj pomladi in reši trblo državo. Ali svoboda naj ima neporušljive meje, ki jih določa življenjska volja monarhije.

Krojaštvo 20. stoletja

Vam nudim satisfakcijo za vse dosedanje napake.

Zavezanih oči boste lahko ugotovili prednosti mojega dela. Zapomnite torej! Pravi naslov za obleke, kostume in ostale predmete dosledne Vašim željam je

English workmanship

ŠLIBAR ŠTEFAN
MESTNI TRG 8/L

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 81 znesek 17 din

Gospodinj
ki zna dobro kuhati in mora opravljati tudi vsa druga hišna dela, sprejem. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod šifro »Služba stalna — plača dobra«. 7466-1

Strojnotehnično podjetje
v Ljubljani sprejme majhne vodjo pisarne z vlogo din 20.000. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7462-1

Natakarja
na kavarni, starega od 25 do 30 let, z dobrimi referencami sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Plačilni natakar«. 7461-1

Avtomehanika
za popravilo avtomobilov in motorjev sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojno mehanika«. 7439-1

Postrežnica
ki zna kuhati, dobi mesto za dopolnilo. Zagor, Gosposka ul. 3-III. 7450-1

Samostojno frizerko
sprejem. Tyrševa 92, Illovar. 7458-1

Gradbenega tehnika
samostojno moč v projektiranju in proračunih sprejem, najraje samo za popoldansko službo. Plača po dogovoru. Očerte na oglasni odd. Jutra pod šifro »Projektiranje«. 7447-1

Postrežnico
sprejem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7456-1

S Pegazom — okrog sveta

Leteli so čez gore in ravnine, čez mesta in vasi, dokler niso prileteli nad veliko mesto. »Zdaj smo nad Nizozemsko,« je rekel gospod Vrtačnik, »in to mesto pod nami je Rotterdam.« Videli so veliko mostova čez Mozo, prelep star zvonik in železnico, ki vodi počez skozi vse mesto. »Kako lep je svet, kadar ga gledaš iz višave,« je dejal gospod Vrtačnik.

Dva pekovski pomočnika

ena, ki bi raznašal tudi kruh in raznašala kruha, kateri bi opravljal tudi druga kmetijska dela, iščem. Pekarja in trgovina Krenos, Zalog. 7423-1

Prodajalco

sprejem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7442-1

Praktikanta

z dovršenimi 4 razredi srednje šole, sprejem za zobotehniško stroko. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7435-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par davek 8 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 81 znesek 17 din

Trg. pomočnik
s 3 letno prakso, mešane stroke, želi premeniti mesto. Vajna tudi samostojnega vodstva trgovine. Gre tudi na delo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Trg. pomočnik«. 7429-2

Gospodična
vajena strelbe bolnikov, išče zaposlenje pri bolnikih na domu. Gre tudi k otrokom. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Pridna 100«. 7420-2

Plačilnega natakarja
ki bi samostojno organiziral in vodil kavarniški obrat v zdravilišču ter 2 servise in kuharico za kavo in kavarniško pecivo iščem za sezono od 1. maja dalje. Ponudbe s prepisi spričeval ter navedbo prakse, starosti, zadnjio sliko in reference je poslati na ogl. odd. Jutra pod šifro »Zdravilišče«. 7411-1

Plačilni natakarico
z nekaj kavicje in dobrih spričevali, išče gostilna Cimperšek Rudolf, Servica. Ponudbe s sliko naj se pošljejo na naslov: Cimperšek Rudolf, Servica. 7410-1

Dva krojaška pomočnika
za večke kose, sprejme za stalno takoj Smitke Alojzij, Žužemberk na Dolenskem. 7407-1

Poverjeniki
za vsak kraj Slovenije se sprejmejo. Pojasnila daje »Ljudska samopomoč«, Maribor. 7409-1

Mizarski pomočnik
dobi stalno službo za najboljšo pohištvena dela, dobrih mlada moč — Kurnik Matija, Jesenice. 7404-1

Frizerko
sprejem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7456-1

Priprojevalka
pletenin, vajena boljših del gre tudi za šiviljo v pletilno industrijo. Najraje na Gorjskem. Ponudbe na podružnico Jutra Jesenice pod »Pridna«. 7402-2

Izprašan strojnik
tudi kurjač, z večletno prakso, izkušen strojni ključavničar in železostugar, sposoben za okostovanje 2 f-monijske kompresor in več Leda električnih instalacij in avtomatnega varenja, želi spremeniti službo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra pod »No. 128«. 7408-2

Frizerka
zmožna vseh del, išče stalno službo v boljšem salonu v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Hitra«. 7446-2

Manufakturst
agilen, pošten, z večletno prakso, želi premeniti mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra moč«. 7443-2

Mlado dekle
pošteno dekle, išče mesto postrežnice. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Za čez dane«. 7436-2

Vajenci (ke)
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 81 znesek 17 din

Mlado vajenko
s skrajšano učno dobo — sprejem. Po snen v letedenski plača 100 in vsa oskrba v hiši. — Ponudbe: »Brunswicke, pariki model saloa, Zareb, Zrinjevac 2«. 7414-44

INSERIRAJ V „JUTRU“

Prodaj

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 81 znesek 17 din

Vrtne
novejših raznih barv, nizke, 10 cm višine, 50 visoke, 1 komad 15, cepljene zgodnje breskve din 7 ampelopsis, magnolije, klematis, razne zanesljive zelenjave in cvetlične sadike tudi vrtnarstvo IVAN JEMEC, Maribor, Prešernova ulica. 7383-6

Auto, moto

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 81 znesek 17 din

Motorno kolo
175 ccm v dobrem stanju, prodam. Poljanska c. 55. 7460-10

Tovorni avto
2—3 tonski Ford star, v dobrem stanju, takoj kupim. Ponudbe na naslov: Drobnič Franc, kmurta ob Paki Savinjska dolina. 7452-10

Pettonski tovorni avto
ugodno prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Kipere«. 7416-10

Kolesa
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 81 znesek 17 din

Priročnost nakup
Moško in damsko kolo, prvotne znamke, zelo poceni napredaj. Rožna ulica 19, dvorišče. 7457-11

Pohištvo
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 81 znesek 17 din

Poglejte razstavo pohištva
izredno elegantno spalnico iz orehove korenine. Nakup zelo poceni, redka prilika. Kurnik Matija, mizarstvo, Jesenice, Gorjska. 7403-12

Kapital
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 81 znesek 17 din

Posojila
dajemo dolgoročna, kratkoročna pod ugodnimi pogoji za hranilne knjižice visoke obresti. Brošura »Pot do blagostanja« brezplačno. — Pišite na »Moja doma, Dvorkova 8«. 166-16

Denarni zavod malega človeka
je hranilna posojilnica »MOJ DOM«, Ljubljana, Dvorkova ul. — Posojila ugodni pogoji. Hranilne vloge. — Visoke obresti. 178-18

Stanovanja
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 81 znesek 17 din

Stanovanje
štiri ali pet sobno, v bližini centra iščem za 1. maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nujno 887«. 7423-21a

Stanovanje
2 sob, pritlikave, v mestu, išče stranka brez otrok. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7418-21a

Stanovanje 2—3 sob
komfortno, v centru mesta, išče mirna stranka za 1. maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nova stavba«. 6811-21a

Sobo odda

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 81 znesek 17 din

Sobo
solčno in zračno, s souporno kopalnico, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7468-23

Mesečno sobo
opremljeno, strogo ločeno, v dobrem stanju, na oz. 15. t. m. stalnemu in stalnemu gospodu. Bolgarska ulica 17-1, levo. 7432-23

Opremljeno sobo
sposobnim vzhodom poleg pošte, oddam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7424-23

Opremljeno sobo
v centru takoj oddam. Gradisce 8a, visokopričljive, levo. 7444-23

Lepo solčno sobo
s souporno kopalnico in so oskrbo, oddam 15. aprila stalnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7451-23

Sobo
oddam gospodu. Gradisce 14, pričišče, levo. 7445-23

Sobe išče
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 81 znesek 17 din

Garsoniero
v centru ali na Taboru, za 1. maj, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Soba«. 7449-23a

Prazno sobo
z uporabo kopalnice ali garsoniero, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Okrog Tyrševe c.«. 7439-23a

Izgubljeno
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 81 znesek 17 din

Poznano osebo
ki je v ponedeljek 10. aprila v gostilni Vodnik, Podutik, pomotoma vzel moj fotoaparat, naprošam, da istega vrne v najkrajšem času. — Kodeljevo, Mahničeva 7. 7469-28

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremlili našega nepozabnega soproga, očeta, deda in pradedga, gospoda

JOSIPA REPIČA

na njegovi zadnji poti, mu darovali: cvetja in vence, a nam izkazili ter izkazali sočutje na katerikoli način bodi tu izrečena naša iskrena zahvala! Prav posebno se zahvaljujem zdravstvenem inspektorju g. dr. J. Polcu za njegovo požrtvovalno zdravljenje v mukopolni boleznij pokojnega, čast. g. župnika Langerholzu v Stranjah za duhovno tolažbo in cenj. obitelji! Špinitovi za neumorno požrtvovalnost v času bolezni — vsem prav prisrčna hvala!

Kamnik, Maribor, Litija, Rtanj, Donji Marnovae.

Zalujoče rodbine:

REPIČ, JURIN, KRAMAR, LUBEJ, STANKOVIČ, ing. DERETA

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Po volji Stvarnika vsega je zaspala k večnemu počitku po trpljenju, ki ga je prenašala z nepopisno vdanostjo, moja dobra soproga, najina dobra mamica, gospa

BOŽENA OZVALD

roj. ZEMKOVA

Obstalo je dobrotljivo srce, ugasnil je njen vedri pogled in vse, ki ste jo poznali, Vas prosimo, da ji posvetite lep spomin.

Na poslednji poti k Sv. Križu jo spremlimo v četrtek, dne 13. aprila 1939 ob 17. uri izpred veže pokojn h v Zavetišču sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Ljubljana, Uh, Hradišče, dne 11. aprila 1939.

Soprog: ing. ANTON OZVALD, višji svetnik drž. žel.

Sinova: BRANKO, visokošolec; RADIVOJ, maturant in sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Po volji Stvarnika vsega je zaspala k večnemu počitku po trpljenju, ki ga je prenašala z nepopisno vdanostjo, moja dobra soproga, najina dobra mamica, gospa

Božena Ozvald, roj. Zemkova

Obstalo je dobrotljivo srce, ugasnil je njen vedri pogled in vse, ki ste jo poznali, Vas prosimo, da ji posvetite lep spomin.

Na poslednji poti k Sv. Križu jo spremlimo v četrtek, dne 13. aprila 1939 ob 17. uri izpred veže pokojn h v Zavetišču sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Ljubljana, Uh, Hradišče, dne 11. aprila 1939.

Soprog: ing. ANTON OZVALD, višji svetnik drž. žel.

Sinova: BRANKO, visokošolec; RADIVOJ, maturant in sorodstvo.

Misterij žene, ki se NIKDAR NE POSTARA

Nobene gube nobene brazde v 45 letul Gladka, jasna in čista koža mladega dekleta! Videti je kakor čudež, a tme vendar svoje znanstvene vzroke. To so magični učinki »Blodela« — presenetljivega odkritja profesorja dunajskega vseučilišča dr. Stejskala. Blodel je dragocen naravni pomladilni element ki ga mora imeti vsaka gladka in napeta koža. Zda je v vsaki tubi rožnate kreme Tokalon ter Vam redi in pomljuje kožo ko spite. Vsako jutro ko se zbudite, ste videti mlajši. Gube in brazde so kakor izbrisane.

Cez dan uporabljate dnevno hrano za kožo Tokalon (ki ni mastna), da napravite svojo kožo svežo in jasno, da Vam odstrani zaledaice in vso nesnago kože. Pomladite se za deset let in ostanite mladi! Napišite konec ohiplnim mišicam lica. Rešite se uvenelee polti. Pridobite si spet »sno in čvrsto lice ter mehko lepoto iz dekliške dobe. Navdušeni boste zaradi pravih magičnih učinkov obeh hran za kožo Tokalon. Ako ne bo tako, se Vam denar povrne.

CONTINENTAL

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

mesecni p. Din 200; za državne uslužbence po Din 100.—

Ivan Legat, LJUBLJANA, Prešernova 44.

MARIBOR, Vetrinjska 30.

Ksilolitni tlak

je najidealnejši in sodobni tlak za kuhinje, kopalnice, trgovske lokale, tovarne itd.

Izdeluje ga:

Material

trg. dr. z o. z. LJUBLJANA, TIRŠEVA C. 36.

Tel. 27-16. — Brzojavi, »Material«.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutras Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vaj v Ljubljani.